



Tusedad 10. seminerini Tekirdağ'da gerçekleştirdi



TÜSEDAD 10. Bilgilendirme Toplantısı 24 Şubat 2010 Çarşamba günü Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi kampüsünde Öztürkler Yem'in sponsorluğunda yapıldı.

Sayfa 22'de

İNSAF! Biraz ayağa kalkalım sonra vurursunuz

1 Litre Cola2,5 TL

1 Litre Su.....1,5 TL

1 Litre Çiğ Süt...0,85 TL

1 Litre UHT Süt2,15 TL

1 kg Yoğurt4,5 TL

YANDAKİ mukayese fiyatlarını incelediğimizde hala süt pahalı diyebilir misiniz? Hem basın hem tüketici, hem sanayici, hem yemci yani üreticinin haricindeki herkes süt pahalı diyor. Hatta sanayiciler daha 85 kuruşluk sütlerin parasını ödmeden fiyatları tekrar aşağı indirmek için ciddi baskı uyguluyorlar.

Bu fiyatlar geri gelirse inek kesimi devam eder ve ekimde sütün litresi 1 TL olur.

Yem fiyatlarına yüzde 14'lük zam gelmişti bu ay yeniden zam yapılacakmış. Yahu yeter artık, bırakın da biraz nefes alalım. İki yıldır yapılan işkencenin yaralarını bir saralım, biraz ayağa kalkalım, sonra yine vurursunuz. Ama şimdi vurursanız bizler yıkılırız ve bir daha ayağa kalkamayız.

Sayfa 3'te



TÜSEDAD "İMDAAAT" dediğinde önlem alınsaydı

Üreticinin büyük zorluklarla ürettiği çiğ sütün veya etin fiyatı biraz artınca adeta kıyamet koparılıyor. Belli çevreler hemen harekete geçiyor. Tüketicuyu üreticiye karşı kışkırtarak "dünyanın en pahalı etini, sütünü biz tüketiyoruz" yalanı uyduruluyor. İthalat olmazsa et yemenin, süt içmenin hayal olacağı söyleniyor.

Sayfa 5'te



Adnan YILDIZ
TÜSEDAD
Yönetim Kurulu Başkanı



Geçmişteki hatalardan ders çıkarmalıyız...

SON günlerde et ve süt fiyatları gündemi ciddi manada meşgul etti ve doldurdu. Derneğimiz TÜSEDAD da, sektöründeki ilk ve tek sivil toplum kuruluşu olma özelliği ile hak ettiği yeri aldı.

Sayfa 3'te



DOĞUŞ ile beslenmeye bağılı döl verimi problemleri bitiyor.

Yeni ürün



DOĞUŞ Süt Yemi kullanım tavsiyeleri:

- Doğuş süt yeminden azami fayda sağlayabilmek için doğum öncesi 20. günden itibaren günlük 1 kg.'dan başlanarak doğumun son haftasına gelindiğinde 5 kg. düzeyine çıkarılmalı ve sağım döneminin en az 100. gününe kadar kullanılmalıdır. Sağım döneminde kullanılacak miktar süt verimine göre ayarlanmalıdır.
- Sağım dönemi ilerlemesine rağmen boğasama göstermeyen ineklerin boğasamasına yardımcı olmak amacıyla en az 5 kg. düzeyinde başka bir yeme ilave ya da ikame şeklinde verilebilir.
- Yetersiz beslenme koşulları ya da çeşitli hastalıklar sonucunda aşırı zayıflamış süt ineklerinin kilo alıp toparlanması için ilave ya da ikame yem şeklinde kullanılabilir

Not: DOĞUŞ Süt Yeminden en yüksek faydayı alabilmek için bayinize danışın.



Geçmişteki hatalardan ders çıkarmalıyız

Adnan YILDIZ
TÜSEDAD Yönetim Kurulu Başkanı

Merhaba,

Son günlerde et ve süt fiyatları gündemi ciddi manada meşgul etti ve doldurdu. Derneğimiz TÜSEDAD da, sektöründeki ilk ve tek sivil toplum kuruluşu olma özelliği ile hak ettiği yeri aldı. Zaten dernek olarak da temel amaç ve hedefimiz sivil inisiyatif yaratabilmemizdir. Bu konuda bizlerden ilgisini esirgemeyen tüm yazılı ve görsel basına da teşekkürü borç bildiğimizi ifade etmek istiyorum. Söyleşilerimizin tamamında, artan et ve süt fiyatları hakkında doğru hüküm verebilmek için neden - niçin gibi sorular ile sebep - sonuç ilişkisinin doğru kurulmasının gerekliliğinden söz ettim.

Geçmişteki hatalardan dersler çıkarabilmek ve aynı hataları tekrarda ısrarcı olmamak zaten problemin yarısından fazlasının çözümü manasına gelmektedir. Geçmişte yapılan hataların başında gebe düve, canlı hayvan ve süt tozu ithalatı gelmektedir. Bugün itibarı ile üreticiler olarak huzurluyuz çünkü en yetkili birinci ağızdan Bakanımız Sayın Mehdi Eker'den ithalata izin verilmeyeceği hususunda tekrar eden demeçlerini takip ettik. Geçmişte yapılan ikinci temel hata Et Balık Kurumu (EBK) ve Süt Endüstrisi Kurumu (SEK) gibi iki kuruluşun 1995'li yıllarda özelleştirilmiş olmasıdır. Gerek EBK ve gerekse SEK piyasa düzenleyicisi olma özelliği ile devletin elindeki yegane iki meka-

nizmaydı. Biz üreticiler olarak bu iki kuruluşun tekrar hayata geçirilmesi gerekliliğine inanıyoruz.

Her sivil toplum kuruluşunun temel görevleri arasında sosyal yardım içerikli projeler hazırlamak da vardır. Derneğimiz TÜSEDAD da bu amaçla "HALK SÜT PROJESİ"ni kamuoyunun dikkatine sunmuştur. Bu projemizin geçmişteki SEK'in görevlerinin bir bölümünü de üstlenmiş gibi olacağını düşünerek her zaman çağrı yaptığımız İstanbul - Ankara - İzmir ve Bursa Büyük Şehir Belediye Başkanlarımızın yanı sıra bu kez Tarım Bakanımız Sayın Mehdi Eker'e ve sayın müsteşarlarına da aynı çağrıyı yapmak istiyorum. Sayın Belediye Başkanlarımız kaliteli ve sağlıklı olan ekmeği, alım gücü düşük olan halkımıza ucuz fiyatla ulaştırarak sosyal yardım içerikli "HALK EKMEK" projesini başarı ile uygulamışlar ve uygulamaya da devam etmektedirler.

Derneğimiz TÜSEDAD'ın projesi de, aynı mantık ile besin değeri yüksek olan ve sağlık açısından insan ömrünün tamamında tüketilmesi gereken hayvansal protein kaynağı olan sütün, "Günlük Pastörize Süt" olarak alım

gücü düşük olan halk kesimine ucuz fiyatla poşet ambalajlarda ulaştırılmasıdır. Projenin uygulamaya geçirilmesiyle sağlayacağı faydaları aşağıdaki gibi sıralayabiliriz;

1. Süt tüketiminin yaygınlaştırılması,
 2. Özellikle çocuklarımızın gelişimine katkı sağlamak ve ileriye yönelik sağlık harcamalarının da azaltılmasını temin etmek,
 3. Süt tüketiminin yaygınlaştırılması ile üreticinin elindeki çiğ süt hammaddesinin değerine satılabilmesini sağlamak,
 4. Soğuk zincire ve hijyen kurallarına hiç dikkat edilmeden gayri yasal olarak satılan sokak sütünün bitirilmesine yardımcı olmak,
 5. Kayıt dışı olarak satışı yapılan sokak sütçülüğünün bitirilmesiyle burada tüketilen sütün kayıt içine alınarak ekonomiye kazandırılması,
 6. Belediyelerimize, kar marjı düşük de olsa, gelir temini sağlamak.
- Projemize önce kulak veren, sonra da destek olacak ve hayata geçirilmesine yardımcı olacak tüm kurum ve kuruluşlara, bireylere peşinen gönül dolusu sevgi ve saygılarımı derneğim adına iletiyorum. ■

İNSAF! Biraz ayağa kalkalım sonra vurursunuz...

Yandaki mukayese fiyatlarını incelediğimizde hala süt pahalı diyebilir misiniz? Hem basın, hem tüketici, hem sanayici, hem yemci yani üreticinin haricindeki herkes süt pahalı diyor. Hatta sanayiciler daha 85 kuruşluk sütlerin parasını ödemedi fiyatları tekrar aşağı indirmek için ciddi baskı uyguluyorlar.

Bu fiyatlar geri gelirse inek kesimi devam eder ve ekimde sütün litresi 1 TL olur. Yem fiyatlarına yüzde 14'lük zam gelmişti bu ay yeniden zam yapılacakmış. Yahu yeter artık bırakında biraz nefes alalım. İki yıldır yapılan işkencenin yaralarını bir

saralım, biraz ayağa kalkalım, sonra yine vurursunuz. Ama şimdi vurursanız bizler yıkılırız ve bir daha ayağa kalkamayız.

Ey sanayiciler;

Bizler yıkılırsak sizler ithal sütle mi peynir yapacaksınız?

İmalatçı değil ithalatçı mı olacaksınız?

Ey Türk halkı bundan sonra ithal et ve ithal süt ürünleri mi yiyeceksiniz?

Ey Devletim;

Yüzde 40'ı hayvancılıkla uğraşan nüfusumuzun kente göçünü nasıl engelleyeceksiniz?

Bu insanlara istihdam yaratamazsınız sosyal patlamanın önüne nasıl geçeceksiniz?

1 Litre Cola.....	2,5 TL
1 Litre Su	1,5 TL
1 Litre Çiğ Süt	0,85 TL
1 Litre UHT Süt	2,15 TL
1 kg Yoğurt.....	4,5 TL



Hepimiz aynı gemideyiz, gemiyi yüzdürmek için bence her kesime görevler düşüyor.

Bakanlığımız olarak;

- Süt üreticisini güçlendirmek ve üretimi arttırmak için teşvikleri arttırmak ve zamanında ödemek.

- Ucuz kaba yem üretimini sağlamamız için hazine arazilerini tahsis etmek.

- Üreticiye hayvan başına sübvansiyonlu tahıl ürünü tahsis etmek.

- Zamanında süt fiyatına müdahale etmek.

- Süt tozu ve canlı hayvan ithalatına izin vermemek.

- Süt tüketimini arttırıcı projeler üretmek (Halk süt gibi) olmalıdır.

Sanayicilerimiz olarak;

- Alışa geldiğiniz kar marjlarından feda-

karlık etmek.

- Adil süt alım ihaleleri düzenlemek.

- Perakendecilere baskı uygulamak.

- Uht süt yerine torba poşetle günlük süt üretmek maliyetleri düşürmek olmalıdır.

Üreticilerimiz olarak;

- Köy bazında küçük üreticiler bir araya gelerek verimli ve orta boyutlu işletmeler haline gelmek.

- Ülke çapında yaygın tek bir üretici örgütü çatısında birleşmek.

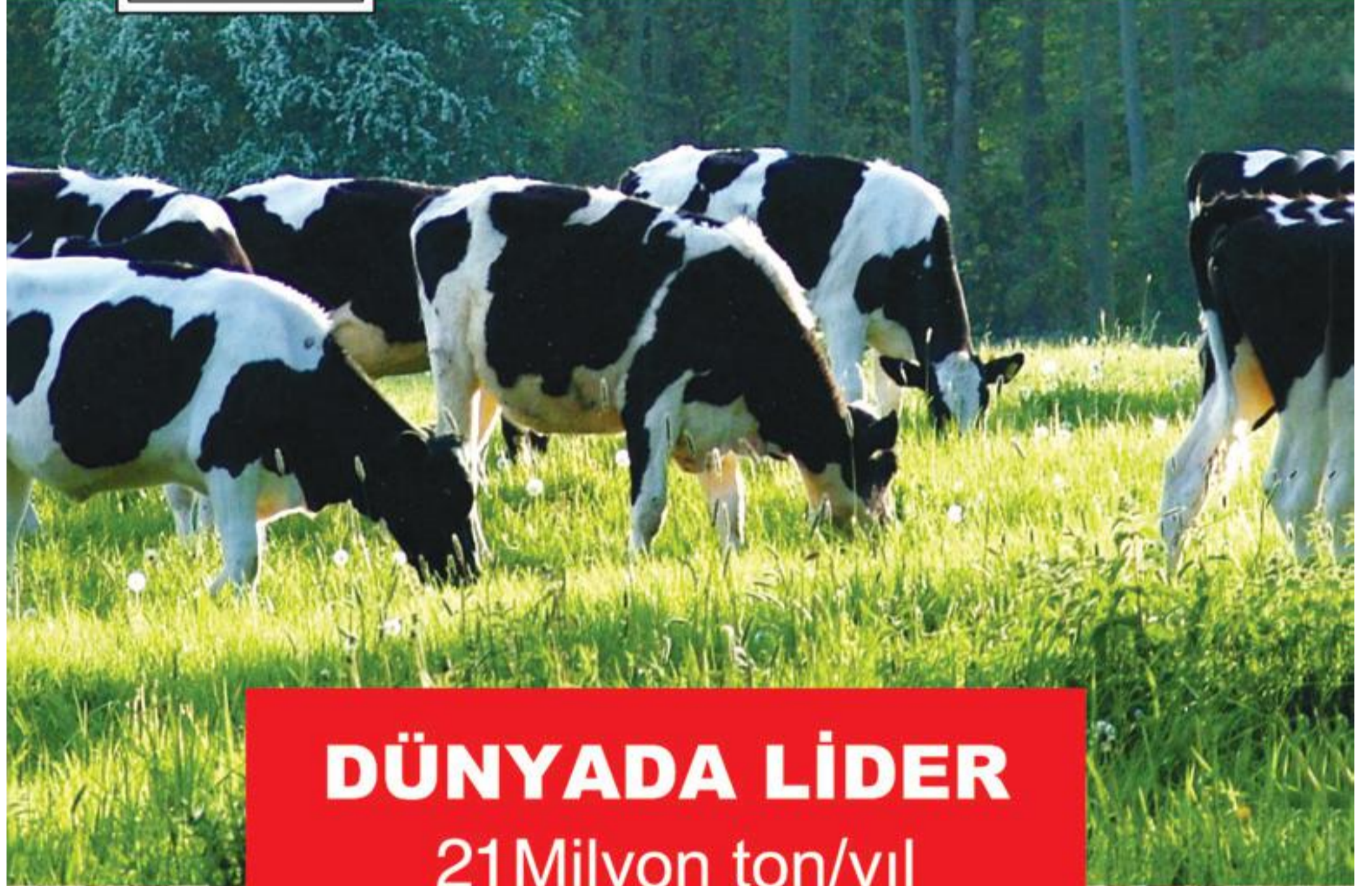
- Bilim ve teknolojiyi, tarım ve hayvancılıkla buluşturmak olmalıdır.

Bunları herkesim hemen uygulamaya koymazsa Suudi Arabistan gibi tüm süt ve süt ürünlerini ithal eden bir ülke haline geliriz. ■



C.P.YEM

ULUSLARARASI TEKNOLOJİ VE KALİTE



DÜNYADA LİDER

21 Milyon ton/yıl

TÜRKİYE'DE LİDER

741 Bin ton/yıl



1987' DEN BERİ TÜRKİYE'DE



TÜSEDAD "İMDAAAT" dediğinde önlem alınsaydı...

Ali Ekber YILDIRIM - www.tarimdunyasinet.com
Dünya Gazetesi Tarım Yazarı



Üreticinin büyük zorluklarla ürettiği çiğ sütün veya etin fiyatı biraz artınca adeta kıyamet koparılıyor. Belli çevreler hemen harekete geçiyor. Tüketiciyi üreticiye karşı kıskırtarak "dünyanın en pahalı etini, sütünü biz tüketiyoruz" yalanı uyduruyor. İthalat olmazsa et yemenin, süt içmenin hayal olacağı söyleniyor.

Oysa, üreticiden alınan et ve süt işlendikten sonra piyasaya sunulurken raf fiyatı ne kadar artarsa artsın kimse tepki göstermiyor.

Üreticinin sattığı canlı hayvanın ve çiğ sütün fiyatı düşerken de kimseden ses çıkmaz. Sanki süt yerden fırlıyor. Üreticiler eti ve sütü hangi şartlarda üretip piyasaya arz eder? Maliyetleri ne kadardır? Ürettikleri çiğ sütün maliyeti verilen fiyatın altında olunca üretimi nasıl sürdürüyorlar? Kimse bu sorularla ilgilenmiyor.

Oysa et ve süt fiyatındaki artışın nedenleri bu sorularda gizli.

Son günlerde tartışılan et ve çiğ süt fiyatındaki artışın nedenlerini daha iyi anlamak için yakın geçmişe bakmakta yarar var.

Hatırlanacağı gibi, 2007'de dünyanın pek çok ülkesinde etkili olan kuraklık, Türkiye'de de Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın kendi tespitlerine göre 5 milyar dolarlık zarara neden oldu. Hayvancılık sektörünü yakından ilgilendiren ve yem hammaddesi olan arpa üretimi 9 milyon tondan 5.2 milyon tona geriledi. Diğer yem bitkileri üretiminde benzer düşüşler oldu. Yemin en önemli hammaddesi olan soyada Türkiye tamamen dışa bağımlı. Üretim azalması ve dünyada hammadde fiyatı-

nın yükselmesi nedeniyle yemin maliyeti arttı. Bu dönemde yemin fiyatı yüzde 100'den daha fazla arttı.

Pek çok ülke yaşanan kuraklığın etkisi ile artan gıda ve yem fiyatlarına önlem olarak tarımsal destekleri artırdı. İhracata bazı kısıtlamalar getirerek kendi iç piyasalarını düzenleme yoluna gitti.

Türkiye'de ise desteklerin artırılması bir yana pek çok destek bu dönemde ya kaldırıldı ya da miktarı düşürüldü. Tarım ve hayvancılık desteklerini ilk kez Maliye Bakanlığı hazırladı. Maliye Bakanlığı'nın hazırladığı hayvancılık desteklerinde radikal bir politika değişikliğine gidildi. Hayvan başına destek ödeme sistemine geçildi. Bitkisel üretimde üretime yararı olmadığı için kaldırılan doğrudan gelir desteği hayvancılıkta uygulamaya konuldu.

Başta yem olmak üzere pek çok destek kaldırıldı. Süt teşvik primi önce kaldırıldı. Sonra üreticilerin tepkisi ve yapılan bir iki mitingin etkisi ile yeniden uygulamaya konuldu.

Besiciliğe hiçbir destek verilmezken yem fiyatlarındaki yüzde 100'ü aşan fiyat artışına bağlı olarak üretim sürdürülemez hale geldi. Pek çok besi işletmesi kapandı. Besicilik yapanlar sektörden çekildi. Kentin varoşlarına göç etti.

Yüksek yem fiyatına karşın düşük süt fiyatları nedeniyle damızlık ineklerin kesilmesi, süt arzının azalmasına neden oldu.

Yem fiyatları artarken, destek sistemi değiştirilirken ve destekler yarı yarıya azalırken bir yandan da Türk Lirası'nın aşırı değerlenmesi, doların değer kaybetmesi süt tozu ithalatını cazip hale getirdi. Türkiye'ye yasal ve yasal olma-

yan yollarla çok miktarda süt tozu girdi. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre, süt tozu ithalatı 2002'de 5 bin 556 ton iken, 2003'te 12 bin 41 ton, 2004'te 11 bin 881 ton, 2005'te 9 bin 714 ton, 2006'da 16 bin 828 ton, 2007'de 13 bin 469 ton ve 2008'de 15 bin tonun üzerine çıktı.

Yem fiyatı artarken diğer tarafta binlerce ton süt tozunun ülkeye sokulması süt fiyatının düşmesine ve piyasanın çökmesine yol açtı. Bu dönemde süt tozu ithalatı nedeniyle çiğ sütün litresi 35-40 kuruşa düştü.

Çiğ süt üretenler, süt tozu ithalatının baskısı ve yem fiyatlarındaki artışın etkisi ile üretim yapmaz duruma geldi. İşletme yapısı güçlü olanlar ayakta durmaya çalışırken pek çok üretici süt ineğini kesime gönderdi. Resmi rakamlara göre 400 bin, gayri resmi rakamlara göre 1 milyon süt ineği bu dönemde kesime gitti.

Süt inekleri kesilince sadece süt üretimi düşmedi, buzağı üretimi de düştü. Hayvan sayısındaki azalma, buzağı doğumunun azalması, ihracat ve diğer nedenler, kırmızı etin fiyatını artırdı. Yaklaşık 3 yıl aynı seviyelerde seyreden karkas kırmızı etin fiyatı 2009'un sonuna gelindiğinde kilosu 8-9 liradan 15 liraya çıktı.

Süt fiyatı 35-40 kuruşa gerilediğinde Tüm Süt, Et ve Damızlık Sığır Yetiştiricileri Derneği (TÜSEDAD) gazetelere verdiği ilanlarla "İMDAAAT" diye Başbakan'a ve Tarım Bakanına açık çağrıda bulundu. Bu çağrıda beş yıl önce 30 kuruş olan 1 kilogram yemin yüzde 67 artışla 50 kuruşa ulaştığı, aynı dönemde

1 kilogram yoğurdun yüzde 100 artışla 1.5 liradan 3 liraya çıktığına dikkat çekildi. Çiğ süt fiyatının ise 5 yıl önce olduğu gibi 50 kuruş olduğunu ve üreticinin bunu hak etmediğini belirterek, Başbakan ve Tarım Bakanını bu duruma müdahale etmeye çağırdı.

Fakat hükümet müdahale etmedi. O sıralar Ulusal Süt Konseyi'nin kurulması ile meşgüldü. Ulusal Süt Konseyi aracılığıyla bazı sanayicilere kaynak aktarılacak ve onlarda bu kaynakla üreticiden süt alarak süt tozu yapacaklardı. Üreticiye yine herhangi bir destek verilmedi. Bazı sanayiciler devlet desteği ile süt alıp süt tozu üretti. Devletin müdahale edecek başka bir aracı da yoktu. Çünkü müdahale kuruluşları olan Et ve Balık Kurumu ile Süt Endüstrisi Kurumu özelleştirme adı altında yıllar önce haraç mezat elden çıkarılmıştı.

Piyasaya müdahale edilmeyince ve üreticiye destek sağlanmayınca 35-40 kuruşa süt satarak yem alamayan yetiştirici elindeki süt ineğini satmak veya kesime göndermek zorunda kaldı. Birikimi olanlar ayakta kalmayı başardı.

Hayvan varlığı azalınca et ve süt üretiminde de düşüş oldu. Üretimdeki düşüş et ve çiğ süt fiyatının artmasına neden oldu. Fiyat olması gereken yere geldi. Fakat, fiyat artınca belli çevreler harekete geçti. Canlı hayvan ve et ithalatı için piyasayı manüple etmeye başladılar. Oysa yatırım yapanlar ve 100 baş üzeri işletme kuranlar için hayvan ithalatı yıllardır serbest. Fakat, Avrupa'dan deli inek hastalığı nedeniyle hem et hem de canlı hayvan ithalatı yasak. Bu fiyat artışını bahane ederek Avrupa'dan ithalatı açmak istiyorlardı. Bunun için piyasaya at ve eşek eti sunulduğunu, acilen ithalatın açılması gerektiğini ifade ettiler.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı son yıllarda beklide ilk kez bu oyuna gelmedi. Türkiye'de yeterince hayvan olduğunu ve ithalata şimdilik izin verilmeyeceğini açıkladı. TÜSEDAD ve Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliği gazete ilanıyla bakanlığa teşekkür etti.

Bugün geriye dönüp bakıldığında, keşke et ve süt fiyatı daha önce artsaydı da yüzlerce, binlerce işletme kapanmasaydı.

Keşke, TÜSEDAD, İMDAAAT dediğinde bu sese kulak verilseydi de Türkiye'nin 1 milyon süt ineği kesime gitmeseydi. Yüzlerce, binlerce çiftçi hayvancılıktan çekilmeseydi.

Çünkü, çiğ süt fiyatı 35-40 kuruşa düştüğünde önlem alınsaydı, hem 1 milyon süt ineği kesilmeyecek, hem de et ile ilgili bu spekülasyonlar yaşanmayacaktı. İthalat gündeme gelmeyecekti. Geçmişteki deneyimler açıkça gösterdi ki, ithalat sorunu çözmek bir yana daha da derinleştiriyor. Böyle bir dönemde yapılacak et ithalatı veya canlı hayvan ithalatı mevcut hayvan varlığını da yok eder. Hayvancılık sektörü tamamen çöker. Bu nedenle ithalat çözüm değil. Çözüm, üretimin artırılması, üreticinin üretime devam etmesi için desteklerin artırılmasıdır. ■

GEA



GEA Farm Technologies
WestfaliaSurge | Houle

Doğru Güç. Doğru Enerji. Doğru Yöntem.

WestfaliaSurge ve Houle, GEA Farm Technologies adı altında birleşti. GEA çatısı altında daha geniş bir ürün yelpazesıyla hayvancılık işletmenize destek veriyoruz. Eğer mükemmel performansı hedefliyorsanız, GEA Farm Technologies her zaman doğru seçimdir.

GEA WestfaliaSurge Ltd. Şti.
Ankara Asfaltı 25. Km., Kemalpaşa, 35170 İzmir
Tel. +90 232 877 02 25 - Fax +90 232 877 22 25
www.westfaliasurge.com.tr
info@westfaliasurge.com.tr

GEA Farm Technologies
Doğru Seçim



Sütçü İneklerde Embriyonik Ölümler

Dr. CANBAKLAÇ
Veteriner Hekim



Süt ırkı inek yetiştiriciliği yapılan işletmelerde, ekonomik sınırları aşmadan hedeflenen fertilitite verilerinin yakalanmasında sakin kızgınlık ve çeşitli nedenlere bağlı embriyonik ölümler önemli engeller olarak karşımıza çıkmaktadır.

Son yıllarda sütçü işletmelerde önemli ekonomi ve zaman kaybına neden olan embriyonik ölümler yumurta ile spermanın birleşmesiyle (fertilizasyon) oluşan yeni canlının (zigot) 45. Güne kadar ki dönemde (embriyonik dönem) şekillenen kayıplar olarak değerlendirilir.

Siğirilerde fertilizasyon oranları %90 civarındadır. Gebelik oranları 10-13. günlerde embriyonik gelişmedeki yetersizliğe bağlı olarak %80'e, 19. günde embriyonun gelişimi için yeterli gebelik hormonu (progesteron) seviyesinin sağlanamamasına bağlı olarak %60-65'lere düşmektedir. Yani yaklaşık olarak gebeliklerin %25-30'u erken embriyonik ölüm nedeniyle son bulmaktadır.

Araştırmacılar tarafından gebeliğin 15-17. Günleri yani gebeliğin anne tarafından tanınması periyodu kritik dönem olarak tanımlanmakta ve araştırmalarda da bu döneme yoğunlaşılmaktadır.

Embriyonun erken dönemde üreme kanalında ölmesi veya atılması çoğunlukla fark edilmez. Embriyonun yaşayabildiği günlerin sayısı kızgınlık siklusunun süresini etkiler. Şayet embriyo siklusun 15. gününden önce ölürse inek muhtemelen beklenen zamanda (18-24.günde) tekrar kızgınlık gösterir. 16.günden sonraki embriyonik kayıplar siklusun uzamasıyla sonlanır.

Siğirilerde embriyonik ölümlerin muhtemel nedenleri; genetik, hormonal ve çevresel orijinli olmak üzere üç başlık altında toplanmaktadır.

Genetik bozukluklara bağlı embriyonik kayıpların en önemli nedeni kromozom anomalisidir. Kromozom anomalisine sahip boğaların kızlarının yaklaşık %50'sinde embriyonik ölümlere bağlı olarak buzağılama-tekrar gebe kalma aralığında uzama, gebelik oranlarında düşme, nedeni belirlenemeyen tekrar etme (repeat breeder) olgularına rastlanabilir.

Resesif letal genler de embriyonik kayıplara neden olabilmektedir. Genetik potansiyelin artırılması amacıyla özellikle Holstayn ve Jersey ırklarında kullanılan aile içi çiftleştirme sisteminin embriyonik ölümler yoluyla fertiliteye olumsuz etkileri olabileceği düşünülmektedir.

Hormonal nedenlere bağlı embriyonik kayıplar; gebeliğin şekillenmesi ve devamında temel etkili hormon corpus luteumdan salgılanan progesterondur. Bu hormonun kan ve süt düzeyi gebeliğin ilk 8 gününde belirgin bir yükselme gösterir. Gebelerde yüksek düzey devam ederken siklik hayvanlarda luteolizis (progesteron salgılayan oluşumun erimesi) şekillenmektedir. İneklerde doğum sonrası ilk yumurtlama kısa yaşam süreli bir corpus luteum oluşumu ile karakterizedir ve bu nedenle bu kızgınlıkta gebelik oranları çok düşük hatta %0 olmaktadır.

Araştırmalar, erken gebelik sırasında artan prostaglandin sekresyonunun embriyonik ölümlerde artışa sebep olduğunu ve bu periyot ta prostaglandin sentzinin azaltılması ile embriyonik kayıpların azalacağını ve gebelik oranlarının artacağını ortaya koymaktadır. Yüksek ısı stresi, suni tohumlama ve embriyo transferi gibi manipulasyonlar, özellikle gram negatif mastitisler, süt

indirilmesi amacıyla oksitosin uygulamaları prostaglandin konsantrasyonlarında artışa neden olmaktadır. Gebeliğin 5-8. Günleri arası oksitosinle indüklenen prostaglandin sentezi artışı, etçi ineklerde tohumlama sonrası 30. Günde gebelik oranlarını %80'den %30'a düşürmüştür, oksitosinin etkisinin nötralize edilmesiyle gebelik oranlarına yeniden %80'e çıkartılmıştır.

Çevresel etkenlere bağlı embriyonik kayıplar; gerek uterus içi gerekse uterus dışı nedenlere bağlı olarak şekillenen gerilimli ortamlar, embriyonun normal gelişimini engelleyerek embriyonik ölümlere ve rezorpsiyonlara yol açabilir. Süt üretiminin artırılması amacıyla kullanılan yüksek proteinli rasyonlar, kan-amonyak ve üre seviyesinin yüksekliğine, buna bağlı olarak uterus pH'sının normalin altına düşmesine neden olmaktadır.

Enerji alımındaki kısa süreli değişimler embriyo üzerine olumsuz etkilerde bulunmaktadır. Gebeliğin 28-56. günleri arasında vücut kondisyon skorlarında düşme gözlenen hayvanlarda embriyonik kayıp oranı, kondisyonları değişmeyen veya yükselen ineklere göre çok daha yüksek olmaktadır.

Kızgınlığın başlamasıyla yumurtlama arasında geçen süre ve gebeliğin ilk birkaç günü ısı stresine (yüksek ısı, yüksek nem) en duyarlı olunan dönemdir. Yüksek ısı ve nemin tohumlamayı izleyen ilk 15 gün içerisinde devam etmesi durumunda fertilizasyonda %10 oranında azalmanın olduğu bildirilmektedir.

Araştırmalarda tohumlama zamanının ovulasyon zamanıyla uyumlu olmaması, Spermatozoit anomalileri ve yaşlı ineklerde (4-5. Doğumdan sonra) dejenerasyon meydana gelen değişimler nedeniyle embriyonik kayıp görülme oranında artış olduğu bildirilmektedir.

Erken gebeliğin tespiti, amacıyla uygulanan rektal muayene tohumlama sonrası 35-50. günlerde sıklıkla başvurulan yöntemdir. Araştırmalarda bu erken dönemde uygulamaya bağlı kayıpların %3-9 arasında olduğu, rektal palpasyonda kullanılan yöntemin embriyonik ölüm riski oranını etkilediği, ultrasonografi tekniğinin ise ineklerde embriyonik ölüm nedeni olmadığı bildirilmektedir.

Saha koşullarında tohumlamaların önemli bir kısmı uygun olmayan zaman-

larda yapılmaktadır. Bu yanlış uygulamaların büyük kısmı gebe olan hayvanların tohumlanması şeklindedir. Bu uygulamalar sonucu gebeliklerin yarısında oluşmuş gebeliklerin kaybı şekillenmekte ve bu, rezorpsiyon veya servikal yolla atılma şeklinde sonuçlanmaktadır. Tohumlama sonrası östrusa benzer belirtilerin gözlemlendiği hayvanlarda uterus içi tohumlama yerine servikal tohumlama tercih edilmelidir. Gebe olan hayvanların yanlışlıkla tohumlanması sahada kullanılan progesteron testleri (kan veya süt) ile engellenebilmektedir.

Vitamin E ve selenyum yetmezliği, östrojenik etkili gıdaların verilmesi (çok taze ilkbahar yeşil otları, yonca), mikotoksinler fetal anomalilere ve embriyonik ölümlere neden olabilirler.

Trichomonas foetus ve vibrio foetus gibi özel enfeksiyon etkenleri, subklinik endometritis olguları da özellikle embriyonun implantasyon döneminde ölüm sebebidirler.

Embriyonik ölümlerin tanısında kullanılan yöntemler

Ultrasonografi yöntemi ile gebeliğin 19-24. günlerinde belirlenebilen kalp atımlarına bakılarak gebelik tespiti yapılması önerilmektedir. 25-40. günler arasında embriyonun kalp atımlarının sayısı yaklaşık dakikada 150 civarındadır. 28. günden sonra oluşan embriyonik ölümlerde yavru keselerinin bütünlüğünün bozulması, ekojen bölgelerde daralma, kar tanesi şeklindeki dağılımlar ve kalp hareketlerinin saptanamaması kriterlerine bakılarak tanı konulabileceği bildirilmiştir.

Anormal östrus aralıkları; tohumlamının uygun dönemde gerçekleştirildiği, fertilizasyonun da başarılı olduğu düşünüldüğünde 24 günden uzun östrus siklusları gebeliğin anne tarafından tanınmasından sonraki embriyonik ölümlerin sonucudur.

Progesteron seviyesi ölçümleri; plazma ve süt progesteron seviyesi ölçümleri gebelik tanısı ve embriyonik ölümlerin belirlenmesi amacıyla kullanılmaktadır. Tohumlama sonrası yüksek seyreden progesteron seviyesi gebeliğe işaret ederken, progesteron seviyesindeki düşüş embriyonik ölüm olarak değerlendirilmektedir. ■





Yöntem

TARIM ÜRÜNLERİ SANAYİ TİC.LTD.ŞTİ.

Hayvancılık Hizmetleri

- Çiftlik Ekipmanları
- Yeni Yatırımcılara Projeler
- Hijyen Ürünleri
- Besleme Destekleri
- Verimlilik Danışmanlığı
- Sektör Bilgisi

Tarımsal Hizmetler

- Yem Katkı Maddeleri Temini
- Organik Ürünler
- Kaba Yem Analizi ve Temini
- Konsantre Yem Temini

Danışmanlık Hizmetleri

- Tüm Tarım ve Hayvancılıkta Verimlilik Analizi
- Yeni Yatırımcıya Arazi ve Gerekli İzinler
- Sektör ile İlgili Karlılık Analizi
- Çiftlik Ekipmanları Alım ve Satımı
- Teknik Destek

YÖNTEM TARIM ÜRÜNLERİ

FATİH CAD. BÜLENT YELCE APT. NO: 89-1 NOLU İŞYERİ, KIRKLARELİ - LÜLEBURGAZ
TEL: 0288 413 11 46 FAKS: 0288 413 26 35 İletişim@yontemdanismanlik.net ergunkir@yontemdanismanlik.net
www.yontemdanismanlik.net

Hamitabat, sağlıklı çiğ süt üretimini hedefliyor

Kırklareli ili Lüleburgaz ilçesi Hamitabat köyünde 2008 yılı haziran ayında inşaatına başlanan çiftliğimiz, günlük 9 ton süt üretimi ile 480 sağmal kapasiteli iki adet modern ahıra sahip.

Emre Göktekin & Mesut Bayram / Lüleburgaz



İşletmemiz 50 baş kapasiteli loca sistemli 1 adet doğumhane, 120 baş kapasiteli genç hayvan ahır, 60 baş kapasiteli kuru ahır, 104 baş kapasiteli buzağı ünitesi, mama hazırlama ve pastörizasyon ünitesi ve 15 baş kapasiteli revire sahip. 2*20 baş

Sağımhane, 2 bin ton kapasiteli kaba yem deposu, 6 bin metrekare betonarme roto-press sistemli silaj depolama alanı, seperatör ünitesi ve 9 bin 500 metreküplük izolasyonlu sıvı gübre havuzu, çalışanlarımız için lojman, yemekhane ve sosyal tesislerimiz, giriş çıkışlar için biyo-

güvenlik ünitesi ve bir adet atölye ve idari binadan ibaret.

Misyonumuz öncelikli olarak kaliteli ve sağlıklı çiğ süt üretimi yanında sosyal sorumluluk projelerinde yer alarak, hem ülke ekonomisi hem de yerel ekonomiye katkıda bulunarak ülkemiz hayvancılığı-

nın gelişmesine yardımcı olmak.

İşletmemizde, Genel Müdür Ümit Kemal yönetiminde 1 idari müdür, 1 veteriner hekim, 1 zootechnist, 2 veteriner Sağ. Tek. ve 19 çalışan bulunuyor. İşletmemizin hedefi önümüzdeki süreçte 960 baş sağmal kapasitesine ulaşmak. ■





www.biomega.com.tr

DIŞİ SPERMA

- ✓ Daha Kolay doğum,
- ✓ Minimum sürü yenileme maliyeti
- ✓ Genetikte hızlı ilerleme,
- ✓ Üretimde hastalık riskini en aza indirme,
- ✓ Problemsiz sürü oluşturmada yüksek verim,

*Dişi Sperma Kullanan
Çiftlikler*

Alaca Çiftliği
Doğanca Çiftliği
Kemalbey Çiftliği
Sözen Çiftliği

DIŞİ SPERMA TEKNOLOJİSİ COGENT 'e AİTTİR



Daughter of Buller's PIRL

Daughter of Buller's PRINCIPAL

Daughter of Buller's PATRIOT

Daughter of Apollo Parnis LUCENTE

Daughter of Parnis SHAKER

Daughter of Marigold DELEGATE



Daughter of Buller's DYNAMO

Daughter of GALAXY Spirit

Daughter of Eagle MASTER

Daughter of Eagle CLASSIC

Daughter of Eagle MATISSE

Daughter of Eagle ADMIRAL 2

ALİBEY MAHALLESİ KUYU ÇIKMAZI SOKAK SILİVRİ / İSTANBUL TURKEY
TEL: 0212 728 34 94 | FAX: 0212 728 57 11 | E-Mail: info@biomega.com.tr

BIOMEGA



Türkiye’de Sanayici Ve Üretici Kesiminde Kırmızı Et Sektörünün Sorunları Ve Çözüm Önerileri

Öğr.Gör.Dr.Deniz ALIÇ URAL

Adnan Menderes Üniversitesi Bozdoğan Meslek Yüksek Okulu, Bozdoğan, AYDIN

Türkiye’de kırmızı et ve kırmızı et ürünleri sanayiinde hammadde temininden pazarlamaya ve nihai tüketime kadar çözüm bekleyen pek çok sorun bulunmaktadır.

Bilindiği gibi, hayvancılık, insanların değerlendiremediği bitkisel artıkları değerli besin maddelerine dönüştüren, gerek istihdamın sağlanması ve göçün önlenmesi gerekse toprağın korunması ve verimliliğin artırılması gibi nedenlerle sosyal ve ekonomik olarak önemli bir sektörü oluşturmaktadır.

Kırmızı et, hayvancılık içinde önemli bir alt sektör olan kırmızı et sektörünün önemli bir gelir kaynağı olmanın yanında, daha da önemlisi insan sağlığı için önemli olan gıdalar arasında ve ön sıralarda yer almaktadır. Türkiye’de kırmızı et üretimi sığır, manda, koyun ve keçi türlerinden sağlanmaktadır. TÜİK kayıtlarına göre 2008 yılı sonu itibarıyla toplam büyükbaş hayvan sayısı bir önceki yıla göre yüzde 1,58 azalarak 10 milyon 946 bin 239 baş olarak gerçekleşmiştir. Büyükbaş hayvanlar arasında yer alan sığır sayısı yüzde 1,60 azalarak 10 milyon 859 bin 942 baş olurken, manda sayısı yüzde 1,88 artarak 86 297 baş seviyelerine ulaşmıştır. Türkiye küçükbaş hayvan varlığı ise, 2008 yılında bir önceki yıla göre yüzde 6,87 oranında azalmıştır. Koyun sayısı 2008 yılı sonu itibarıyla bir önceki yıla göre yüzde 5,84 azalarak 23 974 591 baş, keçi sayısı ise yüzde 11,02 azalarak 5 milyon 593 bin 561 baş olmuştur. Hayvan varlığında yıllara göre meydana gelen değişim ortaya konulduğunda kırmızı et üretim materyalinde bir azalma olduğu göze çarpmaktadır. Türkiye’de kırmızı et sektörünün karşılaştığı problemlerin en başında hayvan varlığındaki azalma gelmektedir.

Ülke genelinde kişi başına düşen kırmızı et üretim ve tüketim rakamları da sektörün içerisinde bulunduğu sıkıntıyı daha iyi ortaya koyacaktır. 2008 yılında kırmızı et üretimi, 2007 yılına göre toplamda yüzde 16,18 oranında azalarak, 482 bin 458 ton olmuştur. 2008 yılı içerisinde sığır etinde yüzde 14,20, koyun etinde yüzde 17,69, keçi etinde yüzde 43,02 ve manda etinde yüzde 32,90 azalma olurken, deve etinde yüzde 27,27’lik bir artış meydana gelmiştir (TÜİK, 2008). Genel olarak üretilen-tüketilen kırmızı etin yaklaşık yüzde 75’ini sığır eti ve yüzde 25’ini ise koyun-kuzu eti oluşturmaktadır.

Bilindiği gibi, sağlıklı ve dengeli beslenmenin en önemli koşullarından biri kişi başına sağlıklı hayvansal protein tüketim değerine ulaşılması olup, yukarıdaki rakamlar incelendiğinde, küçükbaş hayvan eti tüketiminin her geçen gün azal-



dığı görülecektir. Özellikle, kırmızı et sektöründe önemli bir yere sahip olan koyun-kuzu ve keçi etinin kişi başı tüketimi düşerken, kişi başına sığır-dana eti tüketiminde artış meydana gelmektedir. Bunun yanında, Türkiye’deki kişi başı sığır-dana eti tüketimi 10.1 kg/yıl iken bu miktar AB ve Amerika’da sırasıyla 17.5 kg/yıl ve 42.5 kg/yıl kadardır. Ayrıca, AB ve ABD’de önemli bir protein kaynağı olan domuz etinin tüketiminin de sırasıyla 42.4 kg/yıl ve 29.6 kg/yıl olduğu unutulmamalıdır. Dolayısı ile kişi başına toplam hayvansal protein tüketimi olarak karşılaştırma yapıldığında ülkemizdeki tüketimin çok daha düşük seviyelerde olduğu göze çarpmaktadır. Kırmızı et tüketimimizin diğer ülkelere oranla bu kadar düşük olmasında, tüketim alışkanlıklarının değişim göstermesinin yanı sıra halkın kırmızı et tüketimi konusunda yanlış yönlendirilmesinin de etkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, kişi başına gelir dağılımı ve hayvansal ürünlerin fiyatlarındaki dalgalanma da et tüketimini olumsuz etkilemekte, halkın fiyat bakımından daha ucuz olan tavuk ürünlerine yönelmesine de neden olmaktadır. Birçok gelişmiş ülkede, yüksek hayvansal protein alımı ve vücudun gerekli fiziksel aktiviteleri yapmamasının etkisi ile ortaya çıkan bazı hastalıklar baz alınarak hayvansal protein alımını kısıtlayan diyetler tavsiye edilmektedir. Ülkemizde gerekli araştırmalar yapılmaksızın doğrudan bu reçetelerin uygulanmasının tavsiye edilmesi, halkımızda kırmızı etin sağlıksız olduğu yönünde bir kanaatin oluşmasına neden olmaktadır. Oysa kırmızı et, içerdiği protein, amino asitler ve besleyici öğeler itibarıyla vücudun ihtiyaç duyduğu bir besin maddesidir. Kişi başı kırmızı et tüketimimizin düşük olduğu göz önüne alındığında tüketimi-

min artırılması için doğru bilgilendirmelere gereksinim duyulmaktadır. Öyle ki, beyaz etin toplam tüketim içindeki payı son yıllarda yüzde 58’lere kadar yükselmiştir. Bunun yanında, pirinç ve makarna gibi bitkisel kaynaklı ürünlere doğru da bir kayış söz konusudur.

Kırmızı et ve et ürünleri üretimden tüketiciye sunuluncaya kadar pek çok aşamalara maruz kalmaktadır. Özellikle tüketiciye sunum aşamasında ürünlerin hijyen ve kalite koşulları önem kazanmaktadır. Bu noktada tüketim aşamasına gelen et ve et ürünlerinin sağlıklı hayvanlardan elde edilmesi gerekmektedir. Aksi durumda, gıda kaynaklı enfeksiyon ve zehirlenmeler ortaya çıkmaktadır ki bu da sektörde istenmeyen bir durumdur.

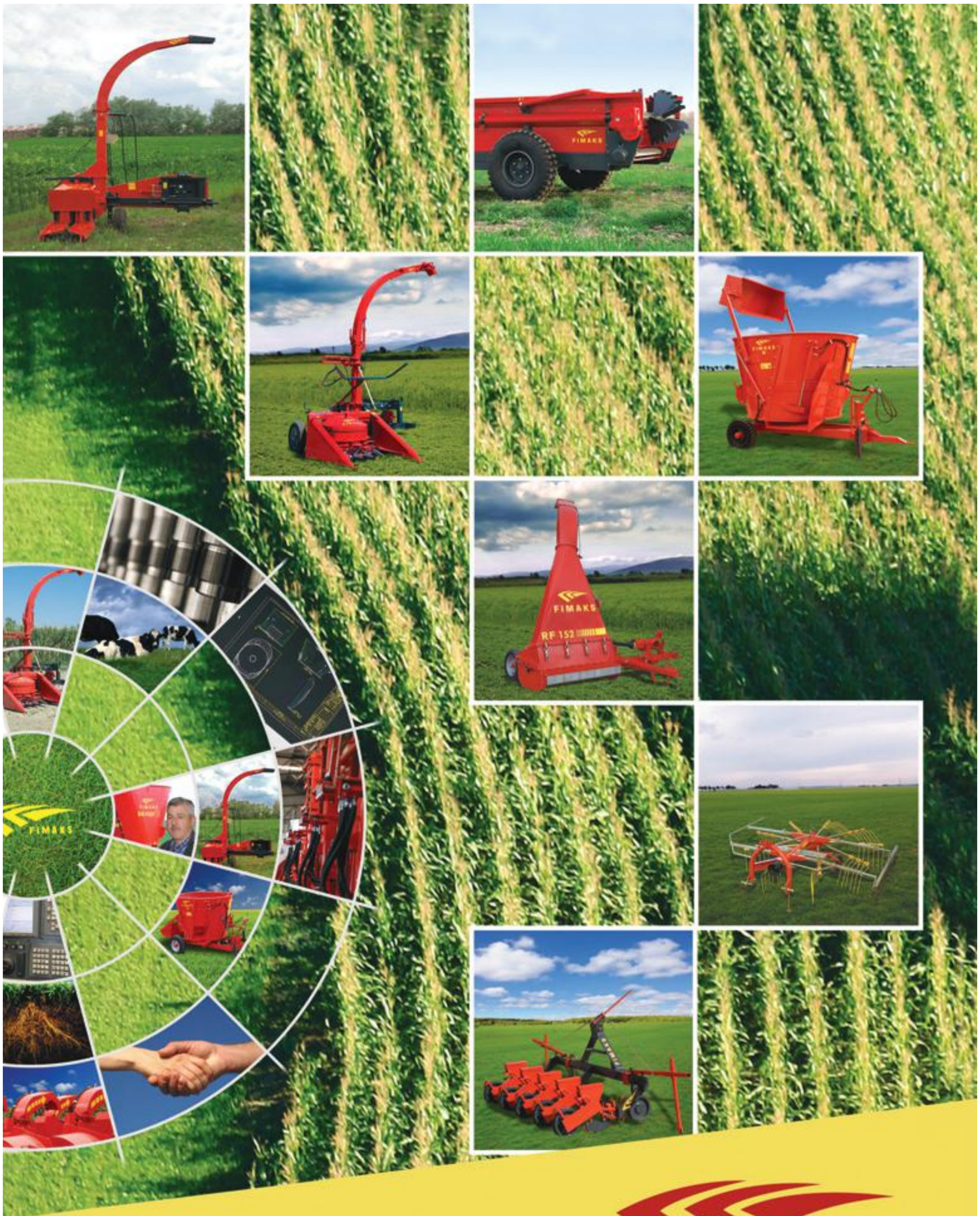
Önemli bir kırmızı et kaynağı olan koyun ve keçi eti üretiminin üretici kesiminde yavaş yavaş terk edilmesi de sektörün önemli bir sorununu oluşturmaktadır. Bunun belli başlı sebepleri arasında, mevcut mera alanlarının daralması, çoban bulmakta zorlanması, ülkemizde koyun eti fiyatlarının uzun yıllar artmaması, koyun etine yönelik olarak yapılan olumsuz propagandalar, yapağı talebinin azalması, sınır ülkelerindeki küçükbaş hayvan eti fiyatının yüksek olması nedeniyle kaçak hayvancılığın artması, damızlık hayvan sayısının azalmasına bağlı olarak besiye alınan hayvan sayısının düşmesi, dişi hayvanların gibi nedenler yer almaktadır.

İçinde bulunduğumuz 2009 yılında, bir önceki yıla göre kırmızı et fiyatlarında artışların olduğu da göze çarpmaktadır. Özellikle Kurban Bayramının yaklaştığı dönemde hayvan varlığımızdaki azalmadan da kaynaklanan bir fiyat artışı söz konusu olmuştur. Hayvan varlığındaki azalmanın yanı sıra mevcut hayvan popülasyonumuzdan özellikle koyun-

keçi varlığının bir kısmının yasal ve yasal olmayan yollarla yurt dışı satışı gerçekleştirilmiştir. Bu durum da ülke içi ihtiyacın karşılanamamasına paralel olarak fiyat artışını tetiklemiştir. Bunun yanı sıra, 2009 yılında ülke genelinde yağışın yeterli olmasına bağlı olarak kaba yem üretiminin artması nedeniyle üreticilerin kurban bayramına kadar hayvanlarını ellerinde tutma eğilimi, Çevre Bakanlığınca yürütülen keçi zararlarının azaltılması eylem planı ile keçi ırkının yok olmasına yönelik yanlış politikaları da fiyat artışına neden olmuştur. Ancak, bugün itibarıyla komşu ülkelerdeki fiyatlarla ülkemizdeki fiyatlar eşitlenmiş bulunduğundan koyun etine dış talep durmuştur. Sektörün diğer önemli bir problemini Türkiye’deki hayvancılık işletmelerinin küçük ölçekli ve dağınık yapıda olması oluşturmaktadır. Nitekim, 628 bin besi işletmesinin yüzde 93,69’u 1-25 baş, yüzde 5,31’i 25-50 baş, yüzde 0,82’si 50-100 baş, yüzde 0,18’i ise 100 baş ve üzeri kapasiteye sahiptir (TZOB, 2008). Bu durum, söz konusu işletmelerin büyük işletmeler ile hem teknolojik hem de bilgi bakımından rekabet edebilme şansını azaltmaktadır. Özellikle kesime sevk edilen hayvanların kesimlerinin büyük bir çoğunluğunun küçük ve ilkel kesimhanelerde gerçekleştirilmesi de hijyenik ve teknolojik açıdan yetersiz bir üretimin kanıtı olarak karşımıza çıkmaktadır. Söz konusu işletmelerin büyük bir çoğunluğunda soğutma ünitelerinin eksikliği karkas muhafazasını zorlaştırmakta, bu eksiklikler üreticilerin ürünlerini pazara sevk etme koşullarını zorlaştırmaktadır. Bu durum da üretici kesiminde etkin bir pazarlama sisteminin bulunmamasından kaynaklanmaktadır.

Bugüne kadar kırmızı et sektörü tabii olduğu mevzuatların uygulanmasındaki yetersizlikler nedeniyle istenen bir yapıya sahip olamamıştır. Sektör sanayi kesimi bakımından değerlendirildiğinde ise ihtiyacı karşılayabilecek bir sanayi alt yapısının olduğu görülmekle birlikte, bunların birçoğu nitelik bakımından yetersizdir. Ülkemizde tarım politikası bakımından da eksiklikler bulunmaktadır. Tarım politikası, etkin bir işleyişle sektörün sorunlarını çözecek şekilde yeniden yapılandırılmalıdır. Zira günümüz koşulları tarımda rasyonel bir üretim, etkin bir işleme ve pazarlama sürecinin bulunduğu üretici örgütlenmesini gerektiren bir yapıyı gerektirmektedir.

Türkiye’nin dışarıya bağımlı olmadan kendi ihtiyaçlarını karşılayacak bir potansiyele sahip olduğu düşünüldüğünde, tarımdaki mevcut geleneksel yapının önüne geçip gelişmelere ayak uydurabilmesi gerekmektedir. Sektörün önemli sorunlarından birini de hayvanların özellikle sağlıklarını tehdit eden hayvan hareketleri ve kaçak girişler oluşturmaktadır. Özellikle Kurban Bayramı’nda sınırlardan kaçak girişler artış göstermekte ve bunun sonucunda ekonomimizde önemli derecede kayıplar meydana gelmektedir. Üretici kesiminde kaliteli kaba yem üretimi de önem kazanmaktadır. Yem üretimi kırmızı et üretiminde önemli bir girdi



FIMAKS

Bursa yolu 2.Km DSİ Karşısı, 16700 Karacabey
 Bursa TÜRKİYE Tel: +90 224 662 37 43 Pbx
 Fax: +90 224 662 37 47 E-mail: info@fimaks.com

www.fimaks.com

maliyet unsurunu oluşturmakta olup, bu toplam girdinin yüzde 70-80'ine karşılık gelmektedir. Bunun yanında, oldukça zengin bir mera varlığına sahip olunmasına rağmen söz konusu meraların gerek kullanımı gerekse ıslahındaki yetersizlik, ülke hayvancılığını baltalamakta ve ekonomik bir hayvancılık yapmayı engellemektedir. Özellikle 2006 yılının son çeyreğinde başlayarak 2008 yılında da etkisini gösteren küresel kriz yem fiyatlarının da yükselmesine neden olmuş, bu durum da üreticilerin maliyet baskıyla karşı karşıya kalmasını sağlamıştır. Ayrıca, yem fiyatları bakımından piyasada bir fiyat istikrarı bulunmamasıyla birlikte yem fiyatları hammadde fiyatları ile piyasadaki tepkileri yansıtır durumda olmuştur. Bu noktadan hareketle, yem maliyetini aşağıya çekebildiğimiz ölçüde sektörde rekabet edebilme şansının artacağı unutulmamalıdır. Kırmızı et sektörünün en önemli problemlerinden biri de hammadde teminindeki düzensizlik ve güçlüktür. Nüfusun hızla artış gösterdiği günümüzde hayvansal ürünlere olan gereksinimin de aynı ölçüde arttığı göz önüne alındığında, gerekli sektörel önlemler alınmadığı takdirde ileriki dönemlerde önemli derecede bir et açığının ortaya çıkacağı yönünde tahminler bulunmaktadır.

Sorunlara yönelik çözüm önerileri:

Üretici ve sanayici kesiminde ele alınan belli başlı sorunlara yönelik çözüm önerilerine sırasıyla aşağıda değinilmiştir:

- Özellikle Kurban Bayramı gibi belirli dönemlerde artış gösteren kaçak hayvan hareketlerinin önüne geçilmeli, bu konuda Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile İç İşleri Bakanlığı koordinasyonunda denetimler artırılmalıdır.
- AB uyum sürecinde AB standartlarına uygun üretim yapabilmemiz için yeni mevzuat düzenlemelerine gidilmelidir,
- Üretici, sanayici ve tüketici memnuniyetinin sağlanabilmesi açısından sektörün bu önemli üç unsurunu ortak bir çatı altında toplayabilmek ve mevcut sorunların yine ortak görüş birliği çerçevesinde çözümlenebilmesini sağlayacak bir "Ulusal Et Konseyi" en kısa zamanda kurulmalıdır,
- Hayvancılığımızı geliştirmek için işletmelerin ekonomik gücü artırılmalı, teknolojik yenilikleri takip edebilmesi sağlanmalı, pazarlama organizasyonları geliştirilmeli, kaliteli kaba yem üretimine ağırlık verilmeli, ıslah çalışmaları hızlandırılmalıdır,
- Tüketicilerde ortaya çıkabilen gıda kaynaklı hastalıkların önlenmesi ve özellikle gıda güvenilirliğinin sağlanabilmesi için ürünlerin üretiminden işlenmesine kadar olan zincirin son aşaması son ürün kontrolü tam anlamıyla yerine getirilmelidir. Bu kontrollerin özellikle ürün elde etmeden önce hayvanlarda yürütülmesi ve böylece sağlıklı besi materyallerinin yetiştirilmesi sağlanmalıdır,
- Yem maliyetlerinin azaltılabilmesi için besi işletmelerinin kendi kaba yem üretimlerine ağırlık vermesi gerekmektedir,
- Hayvan ve hayvansal ürünlerin pazarlanmasında düzenli işleyen bir sistemin

kurulması için optimum büyüklüğe sahip olan işletmeler kurulmalı ve yaygınlaştırılmalıdır,

- Haksız rekabeti önlemek açısından hayvan kesimlerini hijyenik ve teknik şartlara uyum içerisinde gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır,
- Hayvancılığın gelişimi için orta ve uzun vadeli politikalara belirlenmelidir. Kasaplık canlı hayvan ve et ithalatı ülke hayvancılığımız için tehlike oluşturmaktadır olup, bölgesel teşviklerle hayvancılığımızın geliştirilmesi gerekmektedir,
- Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından Meraların rasyonel bir şekilde kullanımına yönelik olarak bir takım havza bazlı projeler yürütülmekte olup, havzalarda yem bitkisinin desteklenmesi ile dolaylı olarak hayvancılığın desteklenmesi de sağlanmalıdır,
- Besinin özellikle un, yağ ve hububat artıklarının çok olduğu bölgelerde yapılmasına yönelik teşviklerde bulunulması gerekmektedir,
- Sektörde örgütlenme bakımından eksiklik bulunmaktadır. Alıcı ve satıcıların bir araya geldiği fiziki oluşumlar sağlanmalıdır. Bu konuda önceliği Et ve Tarım Borsaları almalıdır,
- Hayvan yetiştiriciliğinde ırk ıslahı arttıkça yemlerin besleyici özelliği yetersiz kalmış, bu sebeple de doğumlar arası süreler uzamıştır. Bu da doğrudan besi materyali elde etme koşullarını olumsuz etkilemiştir. Özellikle damızlık besi sığırcılığı geliştirilmelidir,
- Nitelikli çoban yetiştirilmesi ve çobanlara sosyal güvence getirilmesi gerekmektedir,
- Küçükbaş hayvancılığın sigorta kapsamına alınmalıdır,
- Erken kuzu kesimlerinin önüne geçilmesi şarttır. Bunun yanında, kısır olmayan dişi hayvan kesiminde artış söz konusudur. Bu uygulamanın engellenmesi ve bunun da devlet tarım politikası altında yapılması gerekmektedir,
- Türkiye'de hayvancılık bölgeye ve işletmeye uygun hayvan materyalini temin edebilecek şekilde yapılmalıdır,
- Taban fiyat uygulamaları geliştirilmeli, fiyatların çok düşük olduğu dönemlerde devlet müdahalesi yoluna gidilmelidir,
- Tarım içinde hayvancılığın payı artırılmalıdır,
- Et fiyatlarında bir yükselme söz konusudur. Bu durum Türkiye'de yeterince kırmızı et üretilmediğinin göstergesidir. Bu durumun önün geçilmesi için alternatif kırmızı et kaynaklarına yönelim şarttır,
- Karkas tanımında bir standart getirilmelidir (yağlı/yağsız),
- Optimal işletmeler özel teşvik desteği kapsamına alınmalıdır,
- Doğru illerinde sınır ülkelerle yapılan tersine kaçakçılığın önüne geçilmelidir,
- Kuzu başına destek verilmeli

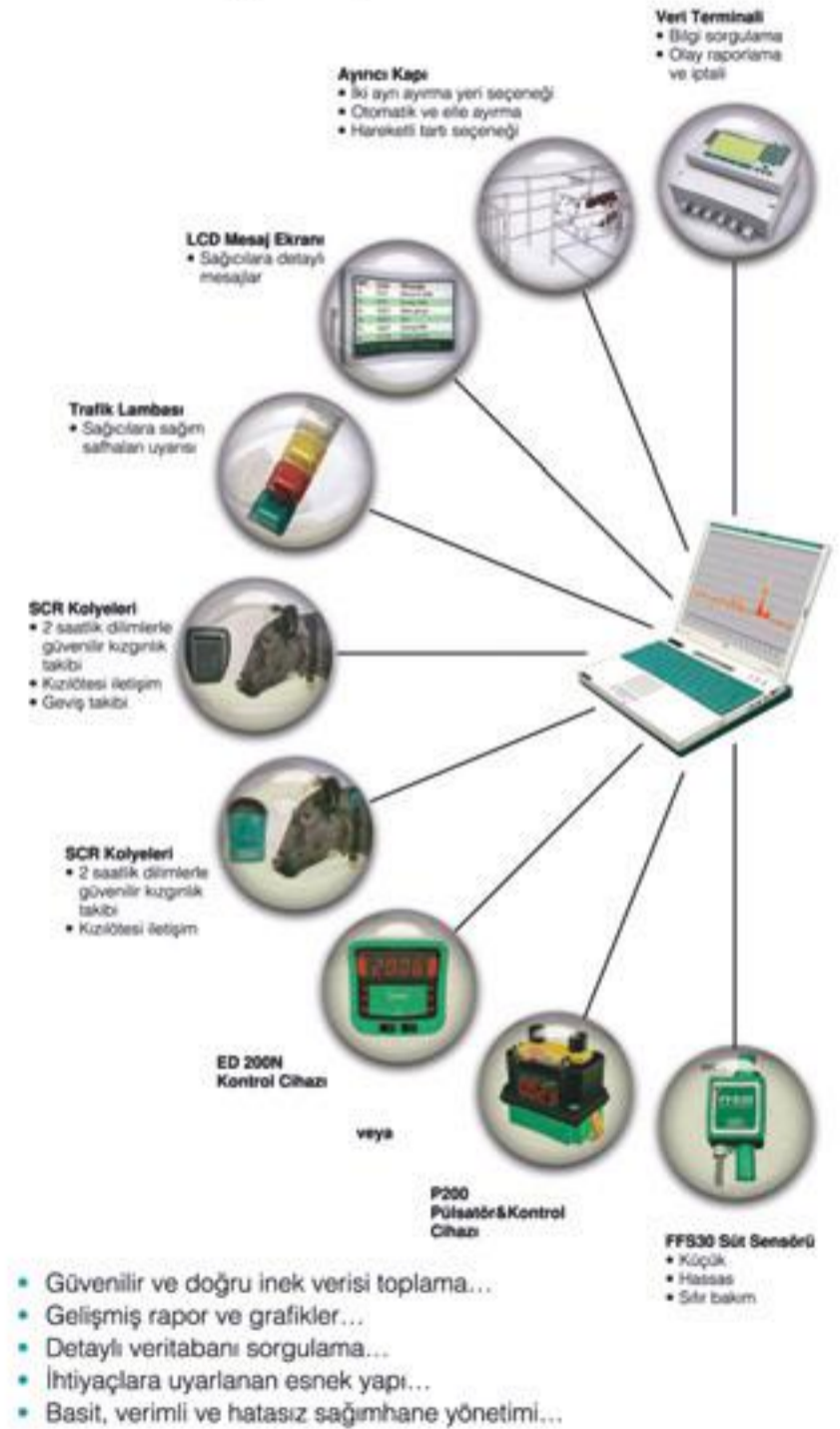
KAYNAKLAR

Anonim 2008. T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu Hayvansal Üretim İstatistikleri. www.tuik.gov.tr
Anonim 2008. Türkiye Kırmızı Et Sektör Değerlendirmesi 2008 Yılı ve Sonrası Beklentileri. Türkiye Ziraat Odaları Birliği. Haziran 2008, Ankara. ■



Kalabalık sürüler ve azalan karlılık, süt çiftliği yönetimini hergün daha karmaşık hale getiriyor...

Data-Flow™ ihtiyaçlarınız gözetilerek tasarlandı...



bereket
SAĞIM SİSTEMİ

tarımak

Tarımak Tarım Makinaları
Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Telefon : 0.224.215.39.80
www.tarimak.com

Konbes Çiftliği:

Süt üreticiliği kârlı bir iş olarak görülmemeli



Bursa ili Mustafakemalpaşa ilçesinde 2005 yılı Kasım ayında hayvancılık İşletmesi inşaatına başladık. Yönetim Kurulu Başkan H. Basri Aksu, Yönetim Kurulu Üyeleri Deniz Aksu, Ferda Nevhiz Özerdöl, Ramazan Küçük ve Reşat Küçük.

Çiftliğimizde 190 sağmal ile günlük 4 bin 700 lt. süt üretimi yapıyor. Toplam sürü büyüklüğü 400 baş. Çiftliğimiz 50 dekarlık bir alana kurulu. Çiftlik bünyesinde 2 ziraat mühendisi, 1 danışman veteriner hekim, 1 çiftlik sorumlusu veteriner hekim toplam 19 personel bulunuyor. Hedefimiz 6 ay içerisinde 300 sağmal ile 7 bin 500 lt/gün süt üretmek. Sütümüzü SEK Süt'e vermekteyiz. Süt değerlerimiz bakteri <25 bin, SCC <300 bin, yağ 3,75 ve protein 3,4 şeklinde.

Konbes çiftliği Türkiye'de çiftlik bünyesinde Eliza testi ile serolojik test yapan ilk süt sığırı işletmesi. Brc, Tbr, Prt, IBR,

Ülkemizde hayvancılığın şartlarının konması gerekiyor. Minimum işletme boyutu belirlenmelidir. Süt taban fiyatı serbest piyasa şartlarına bırakılmamalı. Gebe dive ithali ile memede süt ithaline izin verilmemelidir.

Reşat Küçük Karacabey

BVD-MD ve Leukoz yönünden düzenli aralıklarla kontrol ediliyor. Çiftlik olarak bitkisel üretim yapmamaktayız. Bursa ili Mustafakemalpaşa ilçesinde müstahsilden satın alma yolu ile mısır silajı, yonca, dane mısır, arpa, buğday gibi ihtiyaçlarımızı satın almaktayız. İlçemizde bol bulunan yüksek rutubetli dane mısırı hem beton silolarda, hem de 70 kg lık paketlerde silaj yaparak kullanıyoruz. Ayrıca 70 kg paketlerde havuç silajı yapıyor ve bütün yıl kullanıyoruz. Dane mısır silajı yaptığımız için mısırın kurutma tesisine gitmemesinden dolayı hem enerji hem de fiyat avantajı sağlıyoruz.

Çiftliğimizde Alta genetik spermaları kullanılıyor. Çiftliğimizde sun-i tohumlama yöntemi ile hayvanlarımızı gebeleştiriyoruz. Dişi sperma kullanıyoruz. Belirli bir grupta embriyo transferi denemesi yaptık. Holstein X Montbeliard melezlemesi yapıldı. İlk doğumlarımız Mart 2010 da başlayacak.

Konbes Çiftliği; 300 baş kapasiteli bir sağmal ahır, 400 baş kapasiteli 2 genç hayvan ahır, 60 baş kapasiteli 1 karantina ahır, 60 baş kapasiteli buzağı sundurması ve bireysel kulüpleri mevcut. 14 ay boyunca süt fiyatlarının maliyetinin altında seyretmesi sonucu 2. sağmal ahır inşaatı yaparak kapasitemizi arttırmaktan vazgeçtik. 2x20 tabanlı 2x10 kullanılır

halde SAC marka Afikim sürü yönetim programlı balık kılıcı sağım hanemiz mevcut. Ot silolarımız kapasitesi bin ton, silaj silolarımız 600 ton kapasiteli. Son olarak süt üreticiliği çok kârlı bir iş olarak görülmemeli. Ancak insanımızın sağlıklı beslenmesi için stratejik bir ürün. Sağlıklı süt sağlıklı hayvanlardan üretilir. Ülkemiz hayvanların sağlıklı olmasını sağlamalıyız. Ülkemizde hayvancılığın şartlarının konması gerekiyor. Minimum işletme boyutu belirlenmelidir. Süt taban fiyatı serbest piyasa şartlarına bırakılmamalı. Gebe dive ithali ile memede süt ithaline izin verilmemelidir. Süt sığırı işletmelerinde elektrik ve mazot ihtiyaçları tarımsal forma dönüştürülerek desteklenmeli. ■





Sütü rakı şişesinde mi satsak?

Atilla CELEP
TÜSEDAD Genel Sekreteri

Merhaba, Maalesef süt sudan ucuz, ne yazık ki insanlığa bu kadar faydalı olan süt değersizmiş gibi itilip kakılıyor. Halk arasında "Aaa sudan ucuzmuş hemen alalım" deriz ya, konu süt olunca hemen almıyoruz, evet sudan ucuz olduğu halde süt içmüyoruz. İnsanın doğasında vardır ucuz olunca gözden düşer benimde aklıma şöyle bir şey geldi. Acaba biz de sütü güğüme değil, şarap fıçlarına sağısak veya tetrapak kutularına değilde rakı şişesine koysak üzerine "aslan sütü" yerine "inek sütü" yazsak ve marketlerde şişesine elektro-

nik alarm taksa fiyatı da 1 lt şarap gibi 30 TL olsa, acaba insanlarımız nadide bir içecek alıyormuş gibi teveccüh gösterip süte hak ettiği değeri verir mi?

Zaten bu taban fiyatlarının 85 kuruştan yine aşağı çekileceği söyleniyor bu fiyat tekrar inerse ve yem fiyatlarına yüzde 15 zam yapmışlardı bir zam daha aybaşında yapılacağı söyleniyor işte o zaman süt veren inekler tekrar kesime gider ve beklide birkaç sene içerisinde süt hayvancılığı biter. Hal böyle olunca yukarıda hayal ettiğim hepimize mizansen gibi gelen sütün kırmızı kurdele ile satılması

çokta hayalcilik olmayabilir. Ayakta kalan birkaç üreticinin sütü nadide bir şarap gibi veya eczanelerde çok özel ambalajlarda mama gibi ilaç gibi satılmaya başlayabilir.

Sütün faydalarını anlatmak, sütün tüketimini arttırıcı kampanyalar düzenlemek bence devlet politikası olmalı. Sağlık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Tarım Bakanlığı, Tüketici Örgütleri, Süt Sanayicileri ve bizler gibi üretici birlikleri hep beraber el ele yapmalıyız bu işi.

Mesela bu yılı 'Süt İçme' yılı olarak ilan edebiliriz. Tanıtım filmleri hazırlatıp okullarda, ulusal TV'lerde, dergilerde yayınlatabili-

riz. Sanatçılarla anlaşip süt şenlikleri düzenleyebiliriz.

Nasıl sigara içme yasağı konusunda ülke çapında kampanya düzenlendi ve dünyaya örnek olundu ise süt konusunda da devlet bu işi ele alsın çok başarılı olacağına inanıyorum.

Devlet valilikler aracılığı ile kömür yardımı, gıda yardımı, kitap-kırtasiye yardımı yapıyor. Süt ve süt ürünleri de bu kapsama alınmalı. İçmeyenlere kıyasla süt içen toplumların sağlık harcamaları çok daha az olduğuna göre devletimiz bu işi görev edinmeli diye düşünüyorum. ■





Detaylı bilgi için web sitemizi ziyaret ediniz.

www.bilgemedical.com



© Elly Geverink

Danimarka - İsveç - Finlandiya boğa spermalarımız ve geniş ürün skalamızda bulunan veteriner-çiftlik ekipmanları ile hizmetinizdeyiz...

M. Kemalpaşa Mahallesi H.Polatkan (Atalar) Caddesi No. 12/B ESKİŞEHİR / TÜRKİYE
Tel - Fax: 0 (222) 221 95 43 Tel: 0 (222) 221 03 72 e-mail: bilgemedical@mynet.com

ÇÜNKÜ KRAL SİZSİNİZ.



%100
Dana

KASAP VE
MARKETLERDE

Banvit

Kırmızı

lezzetin yeni adı

www.banvitkirmizi.com



Doğal Tarım'da hedef, ari bir işletme konumuna gelebilmek



Yurt içi ve yurt dışı araştırmalar sonucunda Türkiye'deki soğutulmuş temiz süt ihtiyacı göz önünde bulundurularak 140 bin metrekare arazi satın alınmış ve de nihai proje olarak 500 sağmal kapasite hedeflenerek yatırımlara başlanıyor. Bugün itibarı ile 200 baş sağmal kapasiteli sağmal ahır, doğumhane, kuru inek ahır, genç düve ahır olmak üzere toplam 8 bin 500 metrekare kapalı alanda 4 adet ahır ve de 50 Ad. buzağı kulübesi bulunuyor. Bütün bu aşamalarda projelendirme, danışmanlık hizmetleri ve makina, ekipman TE-TA firmasından sağlanıyor. Teknik destekler bugün de sürüyor.

2007 yılında başlayan süt ve yem piyasasındaki negatif yöndeki hareketler sonucunda kendi yemlerini kendileri üretmeye başlıyor. Bunun için bin 300 dönüm civarında arazi, gerek satın alınıp, gerekse kiralanarak tarım grubu oluşturuluyor. Bunun için gerekli olan ekipmanların

Firma, 2004 yılında 40 bin metrekare arazi üzerine kurulu bulunan eski bir çiftliği kir alıyor ve tadilat işleminden sonra 50 baş sağmal kapasite ile sektöre giriş yapıyor.

Feyyaz Tütüncüoğlu / Düzce

tamamı yurt içi ve yurt dışı pazarlardan temin ediliyor. Tarımsal üretimdeki başarılar, "İyi ürün, iyi ekip ve doğru bilgi" felsefesi ile kanıtlanıyor.

Üretilen tüm ürünler üniversite laboratuvarlarında analizi yapıldıktan sonra elde edilen bilgiler doğrultusunda, görevli ziraat mühendislerinin hazırladığı rasyonlar ile yemlemeler yapılıyor. İşletmenin ihtiyacı olan kaba yemin yüzde 85'i, kesif yemin de yüzde 80'ini karşılıyor.

Firmanın öncelikli hedefi, yüksek süt üretiminin yanı sıra her anaç sağmaldan her yıl 1 yavru olarak 2010 yılı sonu iti-

bari ile sadece kendi yavrularından oluşan ari bir işletme konumuna gelebilmek.

Süt üretimi konusunda ise şu anda SAĞMAL-1 ahırın da bulunan 200 Ad. sağmal 24 saat boyunca bilgisayar kontrolündeki sürü yönetimi programı ile takip ediliyor. Günde 3 sağım yapılan işletmede her sağım sırasında üretilen sütün kalitesi, meme hastalıklarının kontrolleri özenli bir şekilde yapılıyor. İşletmede bulunan teknoloji bütün bunları ve kızgınlıkların hatasız izlenmesini mümkün kılıyor. Bunun sonucunda elde edilen sütün kalitesinin yüksekliğinden

dolayı sütün pazarlanması konusunda bir sıkıntı yaşanmıyor. Firmadaki sağım ve sürü yönetim sistemi dünyanın en gelişmiş sistemi.

İşletmelerin asıl karlılığının "sütü kaça satıldığı değil, kaça mal edildiği" olduğuna inan firma, iş gücünü ve insan hatalarını minimuma indirecek tüm teknik alt yapıları kurmuş bulunuyor. Çiftlikte bulunan yaklaşık 450 adet irili ufaklı hayvanların bakımı ve de tarım grubunun işlediği bin 300 dönüm arazi için personel olarak, bir ziraat mühendisi, bir veteriner hekim ve 9 yardımcı eleman ile hizmet veriyor. ■





ÖZTÜRK YEM



Öztürkler Yem ve Yağ San. Tic. A.Ş.

Osmanlı Köyü Tilkidere Mevkii Havsa / EDİRNE

Tel: +90 (284) 336 30 36 - 37

Fax: +90 (284) 336 16 94

www.ozturkyem.com

info@ozturkyem.com



Süt sığırı rasyonlarına yağ katılmalı mı?

Prof. Dr. İsmet TÜRKMEN

Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları, Anabilim Dalı/BURSA

Süt sığırı rasyonlarına yağ katılması uzun süredir bilinmekle birlikte dünyada geçtiğimiz 20 yıl içerisinde Türkiye’de ise son 10 yılda popülerite kazanmıştır. Rasyonlara yağ ilavesi için çeşitli nedenler vardır. Rasyonun enerjisini yükseltmek, döl verimini iyileştirmek, sıcak havalarda ortaya çıkan sıcaklık stresine karşı bir dereceye kadar önlem almak, kuru olarak hazırlanan konsantre yem karmalarında tozumanın önüne geçmek, lezzetliliği artırmak ya da toplam karma rasyon (TMR) kullanan işletmelerde yem seçme davranışını kısmen engellemek bu nedenlerden bazılarıdır.

Yağlar rasyona katılan diğer yem maddelerine göre en az 2.25 kat daha fazla enerji içermektedir. Örneğin sıvı yağlar 5800 kkal NEL / kg enerji içerirken, mısır tahılı 2090 kkal NEL / kg, kaliteli bir yonca kuru otu ise 1390 kkal NEL / kg enerji içermektedir. Peki, yağların diğer geleneksel yem maddelerine göre bariz biçimde çok daha fazla enerji içermesi sığır rasyonlarında mutlaka kullanılma zorunluluğunu getirmekte midir? Bu soruya hem evet hem de hayır şeklinde cevap verilebilir. Rasyonda kullanılacak yağın birim enerji başına düşen maliyeti rasyonda kullanılan diğer enerji kaynaklarından pahalı ise (ki genellikle pahalıdır) kullanmak ekonomik değildir. Bu durumda yağların süt sığırı rasyonlarında teknik nedenlerden dolayı kullanılma zorunlulukları olup olmadığına bakılmalıdır.

Süt sığırı yaşamında en problemleri dönem erken sağım dönemidir. Çünkü bu dönemde hızla artan bir süt verimi buna karşın çok daha yavaş bir artış gösteren yem tüketimi (kuru madde tüketimi) söz konusudur. Hal böyle olunca ineklerde negatif enerji dengesi dediğimiz ve şiddetine bağlı olarak değişen derecede zayıflama yani kondisyon kaybı ile kendini gösteren bir durum ortaya çıkar. Aşırı zayıflama veya kondisyon kaybı ineklerin yaşamını adeta kabusa çevirir. Başta ketozis olmak üzere pek çok metabolik hastalık peş peşe patlak vermeye başlar, bağışıklık sistemi tahrip olur. Çok kolaylıkla hastalanırlar. Mastitis görülme oranı çok artar. Süt veriminin pik yapamaması ya da uzun süreli yüksek pik sürdürmemesi bir başka sorundur bu dönemde. Ancak hiçbir şey döl verimi problemi kadar uğraştırıcı ve can sıkıcı olamaz.

Aşırı kondisyon kaybını takiben nihayetinde gelen pek çok problemin ortaklaşa bir şekilde oluşturduğu döl tutmama problemini çözmek gerçekten zor ve pahalıdır. Üstelik işletmeler için sinir bozucu bir sorundur. Bütün bu sorunla-

rı engelleyebilmek veya kabul edilebilir seviyelere çekebilmek için doğru ve dengeli beslenme programlarına ihtiyaç vardır. Erken sağım döneminde düşük kuru madde tüketimi buna karşın hızla artan süt veriminin getirdiği negatif enerji dengesiyle başa çıkabilmeye yönelik rasyon hazırlanması birinci hedefdir. Bu hedefe ulaşmak için rasyon hazırlayanların önünde çeşitli seçenekler vardır. Bunlar kaba yem/ konsantre yem oranının konsantre yem lehine artırılması, konsantre yem karmasını oluşturan yem maddeleri içerisinde tahıl oranının artırılması olabilir. Fakat bu seçenekler bir dereceye kadar yapılabilir ve aşırıya gidildiğinde yoğun rumen fermentasyonuna bağlı aşırı asit üretimi nedeniyle bu defa halk arasında yem çarpması olarak da bilinen bir başka ve önemli metabolizma hastalığı olan rumen asidozunun başlamasına yol açar. Dolayısıyla hem negatif enerji dengesi şiddetini azaltacak hem de rumen asidozuna yol açmayacak bir uygulama gerekmektedir.

Bu aşamada işkembede fermente olmaları ve yüksek enerji sağlamaları nedeniyle yağ kaynaklarının rasyonlara katılması bir yerde zorunluluk haline gelmektedir. Yağlar rasyonda geleneksel olarak kullanılan yem maddelerinden ve bitkisel ya da hayvansal yağların doğrudan kullanımıyla rasyonlarda yer alabilmektedir. Tahıllar düşük yağ içeriğine sahipken (%2-5) tam yağlı soya, pirinç

kepeği, pamuk tohumları gibi yem maddeleri önemli miktarlarda yağ içermektedirler. Hayvansal yağlar ağır koku ve kötü lezzetleri nedeniyle yem yememe gibi sorunlara yol açabileceğinden pek tercih edilmemelidir. Süt sığırı rasyonlarında ham maddelerden gelen ve ilave edilen yağlar dahil olmak üzere kuru madde esasına göre en çok %5 olmalıdır. Çünkü bir miktar yağ kullanımı sığırın enerji ihtiyacının karşılanmasına önemli bir katkı yaparken aşırı rumen fermentasyonuna zarar vermektedir. Başta selüloz sindirimi aksayarak süt yağında düşmeye neden olmaktadır.

Ancak son zamanlarda rumende fermente olmayan korunmuş yağ ya da piyasada by-pass yağ olarak da bilinen yağ kaynaklarının geliştirilmesiyle rasyonlarda olması gereken en çok yağ miktarları %8'lere kadar çıkmıştır. Daha açık bir anlatımla ham madde kaynaklı ya da geleneksel olarak kullanılan katı veya sıvı yağların ilavesiyle rasyonların yağ oranları önce en çok %5'lere kadar getirilecek ve hala rasyonlara yağ katılması gerekiyorsa üzeri by-pass yağlar ile tamamlanacaktır. Her ne kadar bilimsel araştırmalarda by-pass yağların da kullanılmasıyla süt sığırı rasyonlarında en yüksek yağ oranı %8 olarak belirlense de çeşitli işçilik hataları, yağ kalitesinde sapmalar, kağıt üzerinde yapılan rasyonun uygulanan veya tüketilen rasyonla birebir örtüşmemesi gibi nedenlerle bir emniyet tedbiri olarak %7'yi geçmemesi



“Aşırı zayıflama veya kondisyon kaybı ineklerin yaşamını adeta kabusa çevirir. Erken laktasyon döneminde rasyonlara yağ ilavesi bu kabusa son verebilir”

önerilmektedir.

Rasyonlara yağ katması bazen ve hatta Türkiye’deki pek çok işletmede ilave sıvı ya da katı yağlar kullanılmadan sadece by-pass yağların kullanımıyla da yapılabilmektedir. Bitkisel yağlardaki işçilik, depolama ve kalite problemleri, hayvansal yağların kötü koku ve lezzete sahip olması belki de işletme sahiplerini böyle bir uygulamaya itmektedir.

Gerçekte bu uygulamanın yanlış olduğu da söylenemez. Böyle durumlarda ilave edilecek by-pass yağın en çok %2-3 seviyelerinde kullanılması gerekmektedir. Tavsiyemiz rasyonun süt yemi olarak da adlandırılan konsantre kısmının yağca zengin ham madde kaynakları kullanılarak uygun seviyeye kadar yükseltilmesi ve akabinde by-pass yağ ilavesidir. Rasyonlarda yağ kullanımı için merak edilen konulardan bir tanesi de kullanılan yağın enerji değeridir. Günümüzde artık yağ kaynaklarının hepsinin sığır beslenmesinde aynı enerji değerine sahip olmadığı çok açık bir biçimde bilinmektedir.

Evet, yağ kaynaklarının sindirilebilirlikleri ölçüsünde enerji değerleri artıp azalmaktadır. Örneğin bitkisel sıvı yağlar her zaman hayvansal katı yağlardan daha yüksek enerji değerine sahiptir. Çünkü bitkisel yağlar katı hayvansal yağlara göre çok daha fazla sindirilebilirlik değerine sahiptir. Bu durumun en büyük nedeni sıvı formdaki bitkisel yağların katı formdaki hayvansal yağlara göre doymamış yağ asitlerince daha zengin olmasıdır. Diğer bir başka neden hayvansal yağların bitkisel yağlara göre sindirilebilirliği çok düşük olan stearik asidi daha fazla içeriyor olmalarıdır.

By-pass yağlara gelince üretim teknolojilerine ve içermiş oldukları yağ asidi kompozisyonlarına bakılması gerekmektedir. Üretim teknolojisi yönünden günümüzde sığır beslenmesinde kullanılan 3 tip by-pass yağ bulunmaktadır. Bunlar yağ asitlerinin kalsiyum tuzları, hidrojenize by-pass yağlar ve fraksiyone by-pass yağlardır. Lezzetlilik açısından fraksiyone yağlar diğerlerine göre daha iyidir. Yağ asitlerinin kalsiyum tuzları sert bir sabun tadı ve kokusuna sahiptir. By-pass yağlar arasında enerji farklılıkları vardır. By-pass yağın içermiş olduğu doymamış yağ asitlerinin fazla, doymuş yağ asidi miktarlarının, özellikle stearik asit, az olması sindirilebilirliği arttıracığından enerji değerinin de yükselmesine neden olur. Bu nedenle rasyonda kullanılacak by-pass yağ seçiminde yağ asidi kompozisyonuna bakılmalıdır. Rasyonlarda yağ kullanılacağı zaman dikkat edilecek diğer bir konu da rasyonun kalsiyum ve magnezyum seviyesidir. Rasyonun kalsiyum seviyesi yağ ilavesi ile birlikte % 0.8- 1’e magnezyum seviyesi ise % 0.3’e yükseltilmelidir.

Sonuç olarak süt sığırı rasyonlarına yağ katılması ilk önce maliyet-fayda ilişkisi içerisinde değerlendirilmeli, ekonomik bir getirisi yoksa bu defa teknik zorunlulukların olup olmadığı gözden geçirilmelidir. Teknik nedenler yağ kullanımını zorunlu kılıyorsa da bundan asla taviz verilmemelidir. ■



"Gübre yönetimi ve işlenmesinde profesyonel çözümler..."



"Gübre Seperatörü"

Gübre susuzlaştırmada en iyi, en yeni teknoloji. Artık sulu gübreniz başınıza dert olmayacak, kazanç kaynağınız olacak. Çiftliğinizin çehresi değişecek, kokusuz, temiz bir görünüme kavuşacak. Çıkan kuru gübrenizi torbalayıp, depolayabilecek ve değerinde satacaksınız. Yabancı otları mücadelede en iyi yöntem. Çıkan sıvı anında sulandırılıp bitkiye verilebilir. Sığır ve tavuk gübresinde kullanıldığı gibi, meyve suyu sektöründe, bira mayası susuzlaştırmada, kağıt fabrikalarında kağıt hamuru susuzlaştırmada, kimya sanayinde ve organik atıkların susuzlaştırılmasında da kullanılmaktadır. Sığır gübresindeki 20-50m³/h kapasitesi, %60 nemli kuru malzeme çıktısı, yüksek dayanımlı malzemesi ile tüm dünyada en ekonomik çözümdür.

"Kompost Makinası"

Namlu şekilde yığılmış olan, büyükbaş/tavuk gübrelerinin, kompostun ve organik atıklarının, "Organik malzeme bakımından zengin gübre" haline getirmek üzere iyi bir şekilde karıştırılabilmesini, partikül yapısının homojenliğinin sağlanabilmesi ve kompostun değer kazanabilmesi için EYS Kompost Makinası etkili bir çözümdür. Büyük traktör gücü istememesi, yakıtı ekonomik harcaması, 600 m³/h'lik ortalama karıştırma kapasitesi, yüksek dayanımlı karıştırma çapaları, uzun ömürlü özel EYS şanzumanı, geniş çalışma mesafesi, 800 litrelik sıvı deposu ve otomatik nemlendirme aparatlarıyla size en ekonomik çözümü sunar.



"Gübre Karıştırıcıları"



EYS Gübre Karıştırıcıları, ham gübre havuzu içerisindeki gübreyi karıştırarak homojen bir hale getirir. Karıştırılan gübrenin pompa ile aktarımı ve sepere edilmesi kolaylaşır. Düşey tip, eğik tip ve dalgıç tip çeşitleri, ister motor ister traktör tahrikli opsiyonları, özel EYS Sessiz şanzumanı, kaldırma ve taşıma aparatları, mekanik ve elektriksel özel EYS korumaları ile karıştırma sorununuza kökten çözümler sunar.

"Otomatik Sığır Fırçaları"

Deri üzerindeki dış parazitleri kolayca yok eder. Kılcal damarlara masaj yaparak kan dolaşımını hızlandırır. Tüm kir ve tozlardan cildi arındırdığı için, cildin teneffüs etmesini sağlar. Hayvanda psikolojik olarak rahatlık sağlayarak süt verimini önemli ölçüde artırır. Sığırların çok temiz bir görünüm, tozdan ve kirden arınmış parlak bir tüy yapısına kavuşmasını sağlar. Hayvanlarınızda kuyruk hasarı ve elektrik çarpmalarına karşı tam korumalıdır. Uzun ömürlü özel tasarım fırçaları kopmaya ve kıvrılmaya karşı dayanıklıdır.



EYS Gübre Pompaları, havuzlarınızda katı-sıvı karışık halde bulunan ham gübrenizi veya sıvı gübrenizi, sadece bir düğmeye basarak istediğiniz yere taşımanızı sağlar. Özel tasarım kaldırma aparatı ile bakımı kolaylıkla yapılabilir. Gübre Sıyırıcı kullanmak yerine sadece bir pompa ile tüm dünyada uygulanan "flushing" sistemini çiftliğinizde uygulayarak size çok ekonomik çözümler sunabiliriz.

"Gübre Pompaları"



tel: +90 256 231 05 77
+90 256 231 05 98
+90 256 231 11 38
faks: +90 256 231 11 01
Astim Organize Sanayi Böl.
1Sk. No: 20 Aydın-TURKEY

www.e-y-s.com
www.eyseparator.com



Süt Sığırlarında Üreme Performansını Düzeltme Stratejileri

Dr. Abdurrahman ÖZLÜER
Ömer Matlı Hayvansal Üretim, Eğitim Ve Araştırma Merkezi İşletme yöneticisi

1. Kızgınlık takipleri için daha fazla zaman ayırmak gerekir.
2- Östrus senkronizasyonu. Basit ve etkili bir protokol hazırlanmalı ve kullanılmalıdır.
Kızgınlıkların belirlenmesi ve tespit edi-

len kızgınlıkların hareketlerinin zayıf olduğunun tespiti durumunda bu nedenlere bağlı durumları ortadan kaldırmak gerekir. Bu şekilde daha fazla gebelik oluşturulacaktır.
3- Tohumun hazırlanma işlemleri ve

sunu tohumlama tekniğini gözden geçirilmelidir.

4- Yönetimsel faktörler incelenmelidir. Üreme performansının iyi olabilmesi için doğum sonrası zorunlu bekleme süresi genellikle 50 günden az olmamalıdır. Sürüdeki hayvanların vücut yağlılık puanı iyi takip edilmelidir(VKP veya BCS) tohumlama değerlendirmesinde bu nokta iyi değerlendirilmelidir.

5- Embriyonik kayıpları en aza indirecek bir sistem oluşturulmalıdır. Sürekli dönen ineklerin takip ve yönetiminin iyi yapılması gereklidir.

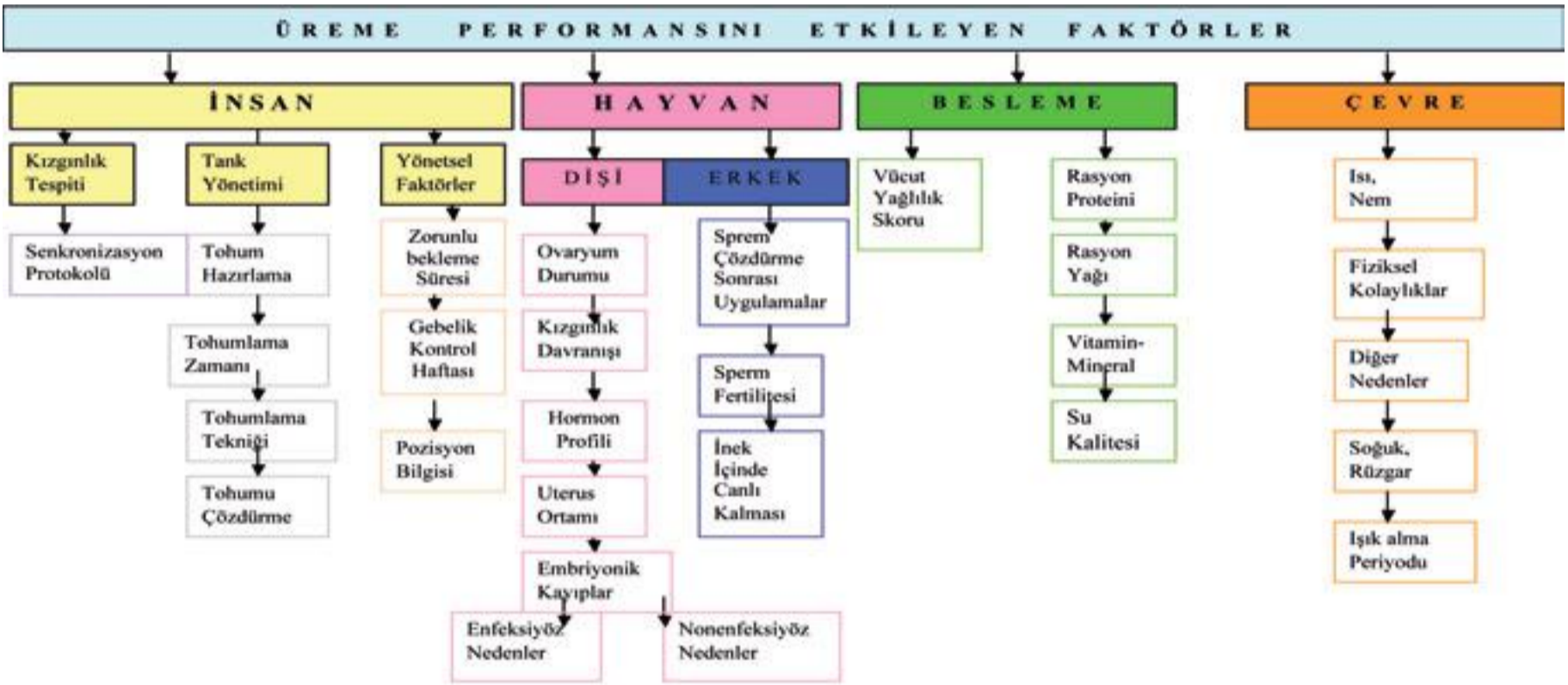
6- Toplam rasyondaki yüksek protein üreme üzerine olumsuz etki yapar.

7- İnek konforu en üst düzeyde tutulmalıdır. Çevrenin olumsuz etkileri en aza indi-

rilmelidir.

Geleneksel olarak inekler süt verimi için kullanılırlar. Genetik seleksiyon ve pratik olarak yönetimin düzeltilmesi ile son 35 yıldır süt üretimi arttırılmıştır. Aynı süreçte üreme performansı azalmıştır. İlk tohumlamada gebe kalma oranı %60-65 den % 40-45 lere doğru azalma eğilimi vardır. Bugün ineklerin %10-20'si üreme performansı bozuklukları nedeniyle sürüden ayrılmaktadır. Süt üretimi ile döl verimi arasında ters bir orantı vardır.

- Sürünün büyüklüğü
- Süt veriminin fazlalığı
- Yetersiz veya daha az eğitilmiş personel
Üreme performansını olumsuz yönde etkileme eğilimindedir. Buna göre özel önlemler geliştirilmelidir. ■



Yeter artık

Hikmet Çangır

Biz süt ve et üreticisinin çektiği yeter artık. Biz ne yaptık? Ülke için protein kaynağı oluşturduk. Ülkenin hiç bir doğal kaynağını eksiltmeden katma değer oluşturduk. Ülkenin atıklarına değer kazandırıp, değerli atıklar ürettik. Fakat istikrarsız ve sürekli oynak bir zemin üzerinde durmaktan başımız döndü. Şimdi yıkılmamak için ne yapmalıyız? Herkes gibi sektör içinden biri olarak ben de konuya ilişkin durum tespiti ve çözüm önerilerimi sıraladım. Çünkü; olumsuzlukların sürmesi durumunda üretici çok yakın bir süreçte iflas ederek damızlık süt ineklerini kasaplık olarak değerlendirecek ve neticesinde de ülkemiz süt hayvancılığının sonu gelecektir. Süt ve et üreticilerinin mevcut durumu

ve ihtiyaçları nelerdir?

-Öncelikli olarak açıklamalarımızı rakamlara dayalı yapmalıyız. Çünkü tüm kurum ve kuruluşlar rakamları istedikleri tarih aralığı ve istedikleri ürünler için kullanmaktadır. Sütün zam aldığı dönemi açıklarken son yılları değil de son ayları baz alarak açıklama yapanlar süt fiyatını diğer ülkeler ile karşılaştırırken de maliyetleri öngörmeden sadece ürün market fiyatlarını karşılaştırmaktadırlar. Sadece ürün market fiyatını karşılaştıran bu cahillere sağlıklı olanın üreticiden çıkış fiyatı, sanayiciden çıkış fiyatı, akaryakıtın fiyatı, desteklemelerin şekli ve miktarı gibi birçok değerinde beraberinde karşılaştırılması gerektiğini bildirmeliyiz. -Devletin politikalarını belirlemeye çalışmak yerine, ilgililere sağlıklı bilgi aktarmalıyız.

ilk hareketimiz kayıtsız üreticinin kayıt altına alınmasını talep etmek, kontrol edilebilir olmasının teminini sağlamaktır. Ülkedeki kayıtsız hayvan ticaretinin ülkeye olan gelir kaybını anlatmak son derece önemlidir.

Desteklemelerin gerçek üreticiye yönelik ve ülke bütünlüğüne yakışır olarak eşit dağıtımını istemeliyiz. Sütün bir şeylerin yanında bedava verilen bir materyal olmaktan çıkıp, insanların ihtiyacı olduğu için temin ettikleri olmazsa olmazların arasına girmesini sağlamalıyız

-Üretici ile tüketici arasındaki merdivenin basamaklarının sağlam olması gerekir. İşte o zaman piyasadaki fiyat iniş ve çıkışları sağlıklı ve hasarsız olur.

Sütün üretim maliyeti, üreticiden çıkış fiyatı, sanayiciden çıkış fiyatı ve piyasa fiyatları arasındaki fark ortadan kalkar, denge kurulur.

- Tüketicinin kandırılmasına müsaade etmemeliyiz.

Piyasadaki süt ve süt ürünlerinin kontrolünün daha düzgün yapılmasının önemini anlatmalıyız.

Bunun sonucunda kaliteli ürünleri doğru fiyata tercih etmelerini sağlamalıyız.

-Sütün piyasa fiyatıyla oynayanlardan kontrolü almalıyız.

Fiyat değişimlerinin üretim maliyeti içeren

bir formülle hesaplanmasını sağlamalıyız. -Tüketicinin rakamsal oyunlarla aldatılmasına engel olmak için görüşme ve açıklamalarımızı gerçekleştirmiş rakamlar üzerinden yapmalıyız. Akılda kalıcı tablo ve grafikler oluşturmalıyız.

Her yerde söylenen yıllık süt üretimi, kayıtlı süt üretimi, hayvan varlığı, son yıllarda ki süt ve et fiyatları seyri gibi değerlerin gerçekliklerini kontrol etmeliyiz.

-Biz ürettiğimizin altında satarken müdahale etmeyenlerin, süt fiyatı yükseldiğinde satamadıkları bahanesiyle sütün alım fiyatını düşürmelerine müdahale etmeliyiz.

-Adı 3 aylık dönemsel süt fiyatı belirleme ihalesi olan fakat geçerliliği olmayan bu düzene alternatif bir düzen yaratmalıyız. İhalelerde maliyet konuşulmadan hiçbir parametreye dayanmayan pazarlıkları kabul etmemeliyiz.

Zorunlu olarak kabul ettiğimizi düşünürsük bu rezilliği yaratanları halka şikâyet etmeliyiz.

Tüm bunları nasıl mı yapmalıyız?

Bunları söyleyen ve talep eden çokken neden sonuç alınamamaktadır?

Çünkü hep bir ağızdan aynı rakam ve değerleri söyleyiyoruz.

Haydi, gelin hep beraber aynı ve gerçek rakamları telaffuz ederek yolumuza devam edelim. ■

Tüsedad Bilgilendirme



Prof. Dr. Nizamettin Şenköylü

TÜSEDAD – Namık Kemal Üniversitesi işbirliği ve Öztürk Yem'in katkılarıyla düzenlenen semineri Namık Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Konferans Salonunda yüksek katılım ile gerçekleşti. Yaklaşık 250 kişinin dinleyici olarak katıldığı seminerin açılışında konuşan Üniversite Rektörü Prof. Dr. Nizamettin Şenköylü, süt sığılcılığının gelişmesi önünde bir takım engeller olduğunu ifade etti. Tarım Bakanlığı, üniversiteler ve yetiştiriciler arasında sağlanacak işbirliği ile bu engellerin ortadan kaldırılacağını ifade eden Prof. Dr. Şenköylü, "Bu çağ, gıda ve enerji çağıdır. Hayvancılığımızın gerek et gerekse de süt sığılcılığı olarak gelişmesi için bütün paydaşlara büyük görevler düşüyor. Hükümetin bir takım ek önlemler alması gerekiyor. Bir defa mera olmazsa hayvancılık olmaz. Ülkemizde meraların daralmakta olduğunu görüyoruz. Öte yandan büyükbaş ve küçükbaş hayvan varlığımızın da oldukça düşük rakamlarda olduğunu görüyoruz. Bu

bakımdan Tarım Bakanlığı'nın çok ciddi önlemler alması gerekiyor. Bakanlığın, meracılığı teşvik etmesi, kırmızı et ve süt üretimini teşvik etmesi ayrıca yüksek teknolojilerin uygulanması için bir takım önlemler alması gerekiyor. Üniversiteler ile işbirliğinin geliştirilmesi de son derece önemlidir" dedi. Zootečni Bölüm Başkanı Prof. Dr. Muhittin Özder ise süt fiyatlarının şu anda olması gerektiği düzeyde olduğunu dile getirdi. Prof. Dr. Özder, "Son zamanlarda süt fiyatlarının olağandışı yükseldiği yönünde ki iddialar haksızdır. Günümüz koşullarında süt fiyatları olması gereken noktadadır. Süt fiyatlarının yüksek olduğunu iddia edenler nedeniyle ithal söylentileri de başladı. Türkiye böyle kötü bir tecrübeyi daha önce yaşadı. İthalatla belli bir süre idare edilir ama hayvancılığımız onarılması güç yaralar alır. Fiyatların son bir yıl içerisinde aşırı şekilde dalgalanmıştır. Fiyatların bu şekilde yükselip düşmesi dünyanın hiçbir yerinde olmaz. Ana problem süt fiyatlarındaki dalgalanmalardır. Bu durum üre-

ticiler arasında sağlanacak işbirliği ile bu engellerin ortadan kaldırılacağını ifade eden Prof. Dr. Şenköylü, "Bu çağ, gıda ve enerji çağıdır. Hayvancılığımızın gerek et gerekse de süt sığılcılığı olarak gelişmesi için bütün paydaşlara büyük görevler düşüyor. Hükümetin bir takım ek önlemler alması gerekiyor. Bir defa mera olmazsa hayvancılık olmaz. Ülkemizde meraların daralmakta olduğunu görüyoruz. Öte yandan büyükbaş ve küçükbaş hayvan varlığımızın da oldukça düşük rakamlarda olduğunu görüyoruz. Bu

ticiler arasında sağlanacak işbirliği ile bu engellerin ortadan kaldırılacağını ifade eden Prof. Dr. Şenköylü, "Bu çağ, gıda ve enerji çağıdır. Hayvancılığımızın gerek et gerekse de süt sığılcılığı olarak gelişmesi için bütün paydaşlara büyük görevler düşüyor. Hükümetin bir takım ek önlemler alması gerekiyor. Bir defa mera olmazsa hayvancılık olmaz. Ülkemizde meraların daralmakta olduğunu görüyoruz. Öte yandan büyükbaş ve küçükbaş hayvan varlığımızın da oldukça düşük rakamlarda olduğunu görüyoruz. Bu

ticiler arasında sağlanacak işbirliği ile bu engellerin ortadan kaldırılacağını ifade eden Prof. Dr. Şenköylü, "Bu çağ, gıda ve enerji çağıdır. Hayvancılığımızın gerek et gerekse de süt sığılcılığı olarak gelişmesi için bütün paydaşlara büyük görevler düşüyor. Hükümetin bir takım ek önlemler alması gerekiyor. Bir defa mera olmazsa hayvancılık olmaz. Ülkemizde meraların daralmakta olduğunu görüyoruz. Öte yandan büyükbaş ve küçükbaş hayvan varlığımızın da oldukça düşük rakamlarda olduğunu görüyoruz. Bu



Prof. Dr. Muhittin Özder



Semineri



ticiye de sanayiye de büyük problemler yaratmaktadır” diye konuştu.

TÜSEDAD Başkanı Adnan Yıldız ise, derneği kısaca tanıtarak amaç ve hedeflerini anlattıktan sonra üreticinin sütü kaç liraya mal ettiğinin mevcut düzende bir önemi olmadığını, serbest pazar ekonomisinin sadece sanayici lehinde çalıştığını, gelişmiş ülkelerde her konuda serbest pazar uygulaması yapılırken tarım ve hayvancılıkta devletlerin müdahale fiyatı belirlediğini açıkladı. Üretimin devamlılığı için sadece üreticinin değil süt sanayicisinin de elini taşın altına koyması gerektiğini belirtti. Üreticiden alınan sütün fiyatı 40 kuruşlara inerken marketteki fiyatlarda indirim yapılmadığını, yüksek karla satış yapıldığını belirtti. Yem sanayicisi ve üreticinin aynı gemide olduğunu, üreticinin üretimden vazgeçtiği anda yem satacak bir pazar kalmayacağını belirtti.

Açılış konuşmalarının ardından Prof. Dr. Muhittin Özder “Sağlıklı Süt Üretimi ve Sağım”, Yrd. Doç. Dr. Levent Özdüven “Süt Sığırlarının Beslenmesi”, Dr. Sibel Soycan Önenç “Süt İneklerinde Görülen Metabolik Hastalıkların Rasyonlarda Yapılan Düzenlemelerle Önlenme Olanakları” konusunda bir sunum gerçekleştirdi.

Zir. Yük. Müh. Zooteknist Duygu Ekin

Öztürk Yem Tanıtım ve Proje Sunumunda küçük işletmelerin ülkemizin gerçeği olduğunu, küçük üreticinin korunması ve bilgiyle desteklenmesi gerektiğini, süt fiyatları dibe vurduğunda hayvanın yeminden kısmak zorunda kalan üreticinin yanlış besleme sonucunda borçtan değilse bile beslenme hastalıklarından hayvanını kesmek durumunda kaldığını belirtti. Öztürk Yem’in çiftliklerde kullanılmak üzere hazırlanan yeni ürününü tanıtarak çiftlik yemlerini tanıttı. Hayvancılıkta orta ve büyük ölçekli işletmelerin hızla artması ile yem sektöründe geliştirilmekte olan çiftlik yemi kavramının ihtiyaçlara cevap vereceğini belirtti. Öztürk Yem’in üreticiye sunduğu hizmetlerin uygulamasını yapabilmek, AR-GE faaliyetlerini kendi işletmesinde yürütebilmesi adına çalışmalarını tamamlanmakta olan 100 başlık süt sığırları projesinin çok yakında faaliyete geçeceğini haberini verdi.

Son olarak TÜSEDAD üyeleri ve misafirleri için üniversitenin çiftliğine kısa bir gezi düzenlendi ve seminer hoş bir akşam yemeği ile son buldu. Emegi geçen herkese teşekkürler. ■

Nihal Güven
Ziraat Mühendisi



TÜSEDAD Başkanı Adnan Yıldız



Ulusal Süt Konseyi çiğ süt maliyetlerini belirleyecek

Prof. Dr. Muhittin ÖZDER

Namık Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zooteknik Bölümü Başkanı ve
USK Yönetim Kurulu Üyesi

Son günlerde yazılı ve görsel medyada çiğ süt fiyatlarının çok yükseldiği ve bununla ilgili tedbirler alınması gerektiği konusunda birçok haber ve yoruma rastlamaktayız.

Süt fiyatlarının yükseldiğini söyleyenlerin genellikle süt sanayicisi ve tüketici örgütlerinin olması yadırganamaz. Ancak, bazı üretici örgüt temsilcilerinin de süt fiyatlarının artmasından endişe duyduklarını beyan etmeleri düşündürücüdür. Gerçi bunun nedenini anlamak zor değildir. Bunun altında süt fiyatlarının aşırı artması sonucunda hükümetin ithalat kapılarını açabileceği ve bu yolla üreticinin telafisi zor zararlar göreceği endişesi yatmaktadır. Geçmişte yaşanan acı tecrübeler hatırlanınca bu konuda üreticilere hak vermemek de mümkün değildir.

Çiğ süt fiyatları gerçekten pahalı mıdır? Pahalı ise neye göre pahalıdır? 1 litre sütün fiyatı kaç kuruş olmalıdır? Bu sorulara üretici, sanayici ve tüketici cephelerinden çok farklı yanıtlar alabilmekteyiz.

Peki, bu soruya herkesimin (üretici, sanayici ve tüketici) kabul edebileceği bir cevap verilebilir mi? Elbette evet. Ancak, bu cevabı verebilmemiz için öncelikle 1 litre çiğ sütün maliyetini kesin olarak ortaya koyabilmemiz gerekir. Maliyet bilinmeden süt fiyatları için “pahalı” veya “ucuz” şeklinde değerlendirmelerde bulunmak hiçbir zaman gerçekçi olamaz.

Bununla beraber çiğ süt maliyetini hesaplamak sanıldığı kadar kolay değildir. Maliyeti etkileyen çok sayıda sabit ve değişken faktörler bulunmaktadır. Bu faktörler bölgelere, işletme büyüklükleri ve tiplerine göre de değişmektedir. Yani maliyet hesaplamada süt sığırcılığı yapan işletmelerin yapısının da çok iyi

bilinmesi ve dikkate alınması gerekmektedir.

Bu nedenlerle ülke genelinde ve bölgelere göre, maliyet belirleme işinin tarafsız bir kurum tarafından yerine getirilmesi gerekir. Bu kurum USK (Ulusal Süt Konseyi)’dir. Nitekim USK bu görevi yerine getirmek amacı ile çalışmalara başlamıştır. Bu amaçla, konsey 1 lt sütün maliyetinin belirlenmesinde yöntem ve modellerin ne olması gerektiği konusunda ülkemizin önde gelen 10 üniversitesinin ilgili bölümleri ile Tarım Bakanlığının Tarım Ekonomisi Araştırma Enstitüsüne görüş sormuştur.

Gelen görüşler USK yönetim kurulunda değerlendirilmiş ve AB deki uygulamalarda incelenerek bu konuda ülkesel bir proje hazırlanmasına karar verilmiştir. Bu projenin hazırlanması görevi de tarafımdan üstlenilmiştir. Toplam 12 araştırmacının katılımı ile hazırlanan proje Tarım Bakanlığı TAGEM’e (Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü) sunulmuş ve buradan onay almıştır.

Projenin temel amacı, ülkemizde süt sığırcılığı yapan işletmelerin genel yapısını ve çiğ süt maliyet hesaplama modellerini ortaya koymaktır.

Bu yolla ortaya konacak ve tüm kesimler tarafından kabul görece maliyetler ile süt piyasasında fiyat istikrarının sağlanmasına olanak tanınacaktır. Ayrıca Tarım Bakanlığının bu konuda üreteceği politikalara ve destekleme primlerinin miktarlarının belirlenmesinde bilimsel bir temel oluşturulacaktır.

AB ve ABD gibi serbest piyasa koşullarının etkin olarak uygulandığı ülkelerde olduğu gibi süt fiyatlarındaki istikrarı sağlamak ve sürdürülebilirlik için hedef fiyat, referans fiyat ve müdahale fiyatı ilan etme uygulamaları bu yolla mümkün olabilecektir. ■

polikap®

Polietilen Kap. San. ve Tic. Ltd. Şti.

HİJYENİK BİREYSEL BUZAĞI KULÜBELERİ



BÜYÜK TİP KULÜBE VE ÇİT ÖLÇÜLERİ KULÜBE ÖLÇÜSÜ ÇİT (BAHÇE) ÖLÇÜSÜ

Yükseklik	138 cm	111 cm
En	125 cm	125 cm
Boy	223 cm	223 cm

KÜÇÜK TİP KULÜBE VE ÇİT ÖLÇÜLERİ KULÜBE ÖLÇÜSÜ ÇİT (BAHÇE) ÖLÇÜSÜ

Yükseklik	111 cm	75 cm
En	97 cm	100 cm
Boy	140 cm	125 cm

İGLÖLAR

5-6 Buzağılık Barınaklar



KULÜBELERİN AVANTAJLARI

- Bulaşıcı hastalıklara karşı korunma sağlar.
- Buzağuların daima temiz hava almasını sağlar.
- Hareket kolaylığı sağlar.
- Temiz ve bakımı kolaydır.
- Bireysel olarak gözlenebilmesine olanak verir.

- Kulübelerimiz Lineer Polietilenden (plastik) imal edilmektedir.
- Darbelere dayanıklı ve hafiftir.
- Kolay taşınabilir.
- İklim şartlarından etkilenmez.
- Bakım gerektirmez.
- İstendiğinde sadece plastik kulübeyi alabilme imkanınız mevcuttur.

SU YALAĞI



Şamandıralı olup, şebeke suyu aktığı sürece su seviyesi sabit kalır. Temizlik için altta tapa mevcuttur.

Hijyendir. Yemlikle aynı malzemeden yapılmıştır. Şamandıranın sudaki dalgalanmadan etkilenmemesi için dalga kıran mevcuttur.



DONMAZ SULUK

Lineer polietilenden yapılmış olup, ısı iletkenliğini önlemek için cidarlar arası poliüretan köpüklüdür. Şamandıra topu polietilen malzemeden olup, patlamaz.

YEMLİK 205 Lt.



Lineer polietilenden yapılan yemliklerimizin malzemeleri ABD ve AB Gıda Kodeksine uygundur. Paslanmaz, kırılmaz. Her türlü hava koşullarına elverişlidir, metal ayaklı olup, yemlik yüksekliği istendiği gibi yapılabilir. Temizliği çok kolaydır.

Fabrika: Bursa izmir Yolu 20.km. Görükle Sanayi Bölgesi No: 8

Tel: (0224) 483 43 00 - 483 43 01 - 483 43 02

Fax: (0224) 483 43 03 • E-mail: info@polikap.com

www.polikap.com

ATABEY ÇİFTLİĞİ

damızlık gebe üretimine hız verecek



Çiftlik sahibi Nezh Öztürk, "27 yaşında girdiğim sektörde acı tatlı 10 yılımı geride bıraktım. Ümidim önümüzdeki 5 yılda AB ülkelerine süt ve süt ürünleri, damızlık hayvan ihraç eden bir ülke haline gelmek" dedi.

2000 yılında Tekirdağ Selçuk köyünde faaliyetine başlayan Atabey Çiftliği kurulduğu günden itibaren hijyenik süt üretimini hedefledi. Günümüze kadar da AB standartlarına uygun kalitede ve hijyende süt üretimini gerçekleştiriyor. Tüm verilerin elektronik ortamda kayıt altında tutulduğu çiftlikte 100'ü sağmal, 50'si gebe düve olmak üzere toplamda 250 baş hayvan bulunuyor. Ayrıca 200 sağmal ve 150 genç hayvan kapasiteli ahırları mevcut. Hedef 3 yıl içinde sağmal sayımızı 250 baş hayvana çıkarıp damızlık gebe üretimine hız vermek.

Hayvancılığın en büyük gider kalemi olan hammaddelerin büyük bir bölümünü kendi arazilerimizden karşılayıp gübrelerimizin tamamını tarlalarımızda değerlendirmekte olduğumuz çiftliğimizde, 2x8 baş kapasiteli sağım hanemiz, 1 adet idari binamız, 3 bakıcı evimiz, 2 hammadde depomuz, bin 500 tonluk silaj çukurla-



rımız, bin tonluk sıvı gübre havuzumuz ve katı gübre depomuz mevcuttur.

Bizler, 7 personel ve 2 veteriner hekimin hizmet vermekte olduğu işletmemizi büyük bir aile çiftliği olarak görmekte ve tüm personelimizle birlikte buna uygun hareket ederek en iyisini yapma çabası içerisindeyiz.

Son dönemlerde uzun süreden beri ilk defa süt taban fiyatında yaşanan artış biz üreticileri bir nebze olsa heyecanlandırmıştı. Ancak 2 haftadır televizyonlarda durmadan süt fiyatlarındaki artıştan bahsedilerek, "Üreticiler büyük paralar kazanıyorlar" gibi bir algının oluşturulma çabası bizleri oldukça üzmüştür. Maalesef süt taban fiyatlarının birden bire hangi sebeplerden dolayı böyle bir artışa

geçtiği sorgulanmazken, üreticiler adeta hedef gösterilip, büyük fedakârlıklarla icra etmeye çalıştığımız mesleğimize karşı şevkimizin kırılma çabası işin tuzu biberi olmuştur. 2007 Ocak ayında ise taban fiyatımızın 0,66 kuruştan 0,40 kuruşa kadar gevşemiş olmasına süt arzının fazlalığı bahane gösterilmiş iken süt tozu ithalatının gerçek sebep olduğunun gündeme getirilmemiş olması ne yazık ki yine sektörümüzdeki can sıkıcı gerçeklerdendir.

Tüm bu sıkıntılı gelişmeler esnasında ülkemizde süt konseyinin kurulmuş olması bizleri yine ilk etapta sektörümüzün geleceği açısından oldukça umutlandırmış ancak konseyin faaliyetleri üreticiler açısından hiçbir şekilde tatmin edici olmamıştır.

2007 senesinden beri geçirdiğimiz 3 sene boyunca yaşadıklarımızı sadece biz üreticiler biliriz. O dönemlerde hiçbir kanalda süt üreticisi can çekişiyor gibi bir habere rastlamadık. Bir tek TÜSEDAD'ın kendi çabaları ile gazetelere verilen ilanları ve basın bildirimleri haricinde ne yazık ki yanımızda kimseyi göremedik. 2 sene içinde ülkemizde mecburiyetten dolayı kesilen 300 bin inek bugünkü duruma gelmemizin en büyük sebebi olarak görülebilir. Üreticilerimizin aldıkları süt paraları ile hayvanlarına bakamayacak duruma gelmesi çıkış yolu bulamayan üreticiyi hayvanını kesmeye mecbur bırakmıştır. İşin başka bir acı tarafı bu kesilen anaçlarımızın bu kadar kısa sürede yeniden kazanılamayacağı gerçeğidir. ■



%50

DESTEK!
Hayvan hayat sigortası
ve Tarım sigortasında
Çiftçilerimize
Devletten %50 DESTEK



Zor günlerinizde yanınızdayız...

Vizyon Sigorta®
Aracılık Hizmetleri LTD. ŞTİ.

YETKİLİ AJANESİ OLDUĞUMUZ SİGORTA ŞİRKETLERİ

AK Sigorta

DEMİR SİGORTA

Başak Groupama

Liberty
Sigorta

GUVEN
SİGORTA

Ankara
Sigorta
Sizi Saran Dest

TARSOM
TARIM SİGORTALARI HİSSESİ

TEL :0212-2646324(pbx)

FAX:0212-2646353

WEB:www.vizyonsigorta.org

MAIL: info@vizyonsigorta.org

4.LEVENT SELVİ SK.SABANCI CENTER GİRİŞİ 13 A BL NO:12/8 BEŞİKTAŞ-İSTANBUL



Göreve Çağrı

Nejat DEVECİ
TUSEDAD 2. Başkanı Alaca Çiftliği

Üreticilerin sadece 2 aydır 85 kuruşa sattığı çiğ süt fiyatını yüksek gören süt devleri nasıl oluyor da 1 günde bütün Türkiye'de çiğ süt fiyatlarını 10 kuruşa aşağıya çekebiliyor.

Bin bir zorlukla üretilen çiğ süttan elde edilen hayvansal ürünler nasıl oluyor da marketteki rafa gelip, tüketiciye ulaştığı zaman fiyatı %300-500 artıyor.

Tüketiciyi yanıltarak 85 kuruş olan çiğ süt fiyatı yüksek gösterilip, 1 kg. pastörize süt 2,5 TL'ye satılmaktadır. 1,2 kg. 1 TL süttan 1 kg. yoğurt yapılmaktadır.

1 kg. yoğurt market rafında 5 TL. Marketlerdeki hayvansal ürünlerin fiyatının yüksekliği Ali Cengiz oyunu ile üreticiye yüklenerek şark kurnazlığı yapılmak isteniyor.

Marketlerde satılan süttan, yoğurdun, peynirin, tereyağın fiyatını kim sorgulayacak? Kalitesini kim kontrol edecek? Dünyada çiğ süttan taban fiyatını belirleyen ineğin yediği süt yemidir.

AB ve ABD'de 1 kg. çiğ süt karşılığı üretici 2,7 kg. yem almaktadır.

Ülkemizde bu gün itibarıyla üretici 1 kg. süt yemini 600 kuruşa almaktadır. 1 kg. çiğ süt satan üretici 1,4 kg. süt yemi almaktadır.

Bu rakam süt üreticisinin iflası demektir. İneklerin kasaplarda kesilmesi demektir. Türkiye'de GDO ürünlerin ithalatının yasaklanmasıyla yem fiyatları tırmanışa geçmiştir.

Çiğ süt fiyatının düşük olmasını istiyorsanız ilk önce yem fiyatlarını aşağıya çekmeniz gerekir.

Rekabet Kurulunu, Tarım Bakanlığını, Ulusal Süt Konseyini, Tüketici Derneklerini, Türkiye Süt Üreticileri Merkez Birliğini, Üreticiler ve tüketicileri süt üreticisi üzerine kurulan sömürü düzenini bozmaya çağırıyorum.

Rekabet kuruluna;

Çiğ süt paylaşılan bölgelerdeki hep aynı alıcılar tarafından ihale ortamı oluşmadan alınmaktadır.

3 ayda bir Biga ve Gönen de yapılan ihaleler ile Marmara bölgesinin çiğ süt taban fiyatları belirlenmektedir. Serbest piyasa koşulları oluşmadan al gülüm ver gülüm mantığı ile yapılan ihalelerin gözlem altına alınarak çiğ süt üreticisinin mağduriyeti giderilmelidir.

Rekabet kurulu çiğ süt taban fiyatını belirleyen ihalelere gözlemci yollamalı.

Tarım Bakanlığına;

Çiğ süt fiyatının düşmesiyle 2008-2009 yılında 1 milyondan fazla inek kesilmiştir. Türkiye'deki hayvan varlığını korumak ve insanlarımızın protein kaynaklarını sağlıklı ucuz tüketmesi sorumluluğu taşıyan Tarım Bakanlığı bu oyuna son vermeli.

Ülkemizi ithalat cennetine çevrilmesine

izin vermeyin.

Üreticinin ayakta kalabilmesi için çiğ süt taban fiyatının oluşumuna müdahale edin.

Ulusal Süt Konseyi;

Çiğ süt fiyatlarındaki başıboş dalgalanmaları engellemek için çiğ süt, yem paritesine göre taban fiyat belirleyin ve uygulanması için çaba gösterin.

Halk sütü, okul sütü, asker sütü gibi projelerle süt tüketimini artırın.

Tüketici Dernekleri;

Raflardaki hayvansal ürünlerin kalitesini ve fiyatını sorgulayın. Marketlerden noter huzurunda alınacak süt ürünlerini, devlet laboratuvarlarında Tarım Bakanlığı gözetiminde denetleyin. Çiğ süt üreticisi kullanılarak tüketicilerin soyulmasına engel olun.

Türkiye Süt Üreticileri Birliği;

Çiğ Süt Üreticisinden aldığınız gücü ortaya koyun. Çiğ süt üreticisinin yalnız olmadığını gösterin. Çiğ süt üreticisinin hakkını korumak için her türlü yasal yolu kullanın.

Süt devleri tarafından süt üreticisinin yok olmasına izin vermeyin.

Çiğ süt ihaleleri süt üreticileri merkez birliği tarafından yapılmasını sağlayın.

Süt sanayicisinin süt alım müdürü gibi davranan kooperatif başkanlarını kamu oyuna açıklayın.

Üreticiler;

Çiğ sütlerinizi satmaları için vekâlet verdiğiniz birlik ve kooperatif başkanlarının süt sanayicisi ile olan ticari ilişkilerini denetleyin. Taşın altına elini koymayan, çiğ süt fiyatı yüksek diyen başkanların kimin tarafında olduğunu sorgulayın.

Çiğ süt üretmeyip de kooperatif ve birliklerin başlarında olan başkanlarınızın süt sanayicisinin kadrolu elemanı olmasına izin vermeyin. Ürettiğinizin hakkını alın.

Çiğ süt fiyatlarının neden düştüğünü sorgulayın.

Tüketiciler;

Düşen çiğ süt fiyatları Türkiye'de hayvancılığı bitirme noktasına getirecektir. İthalat ile gelen hayvansal ürünlerle uzun vadede beslenme şansınızın olmadığını bilin.

İthal edilen veya içinde ithal ürün bulunan hayvansal ürünleri satın almayın.

Market raflarındaki yüksek süt ürün fiyatlarını sorgulayın.

Çiğ süt üreticisinin yok olmasına izin vermeyin.

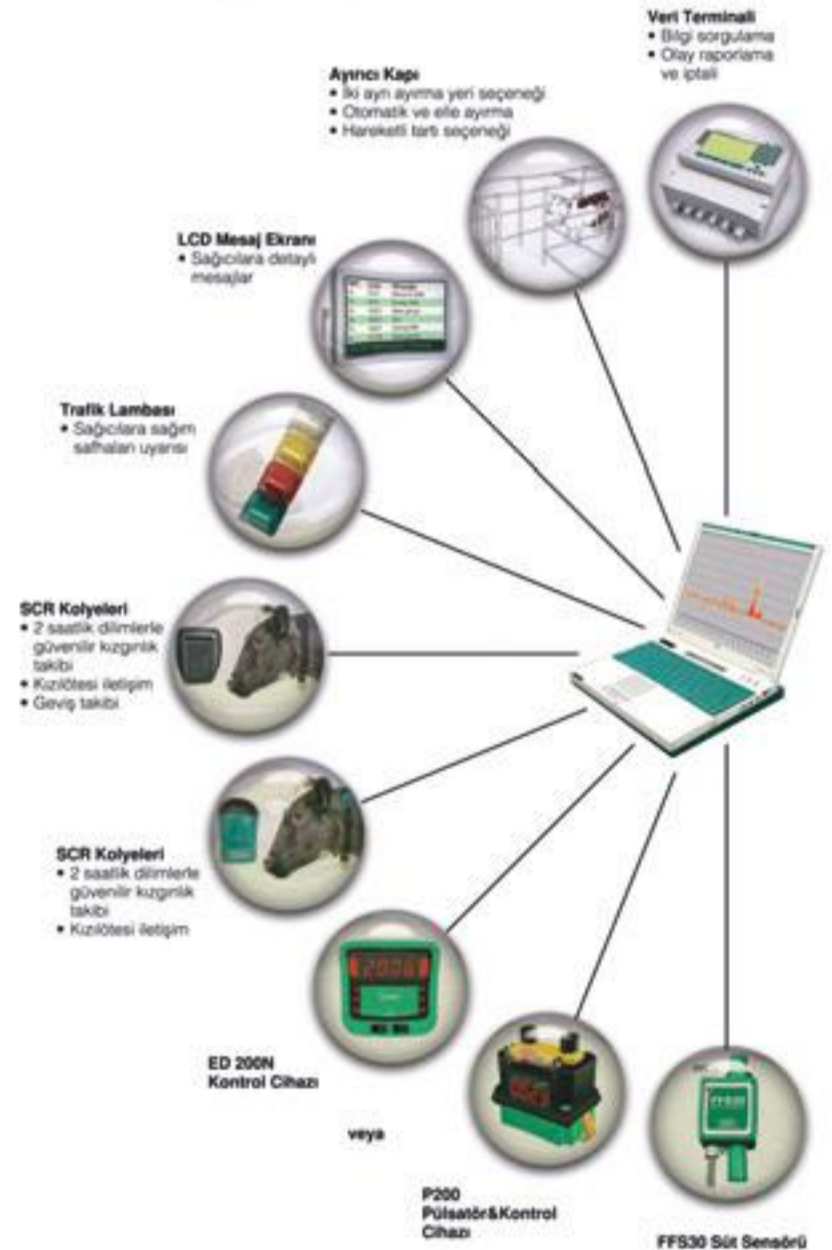
Yağmur, kar, çamur demeden hayvanını besleyen, bayram, seyran demeden her gün temizliğini yapan üretici sütü iğne deliğinden her gün alın teri ile çıkarılmaktadır.

Kimsenin şüphesi olmasın ki çiğ süt üreticisinin kazandığı her kuruş para anasının ak sütü kadar helaldir. ■



Kalabalık sürüler ve azalan karlılık, süt çiftliği yönetimini hergün daha karmaşık hale getiriyor...

Data-Flow™ ihtiyaçlarınız gözetilerek tasarlandı...



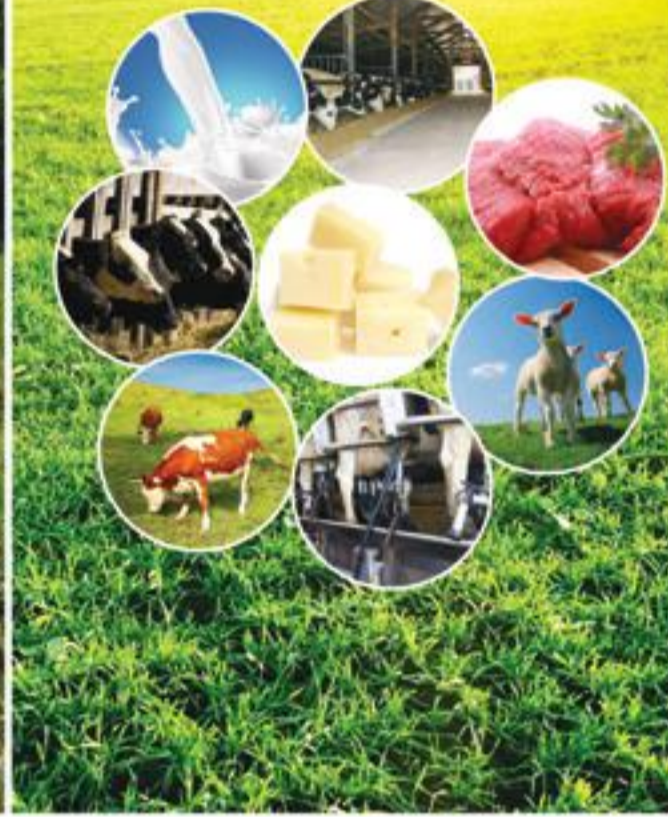
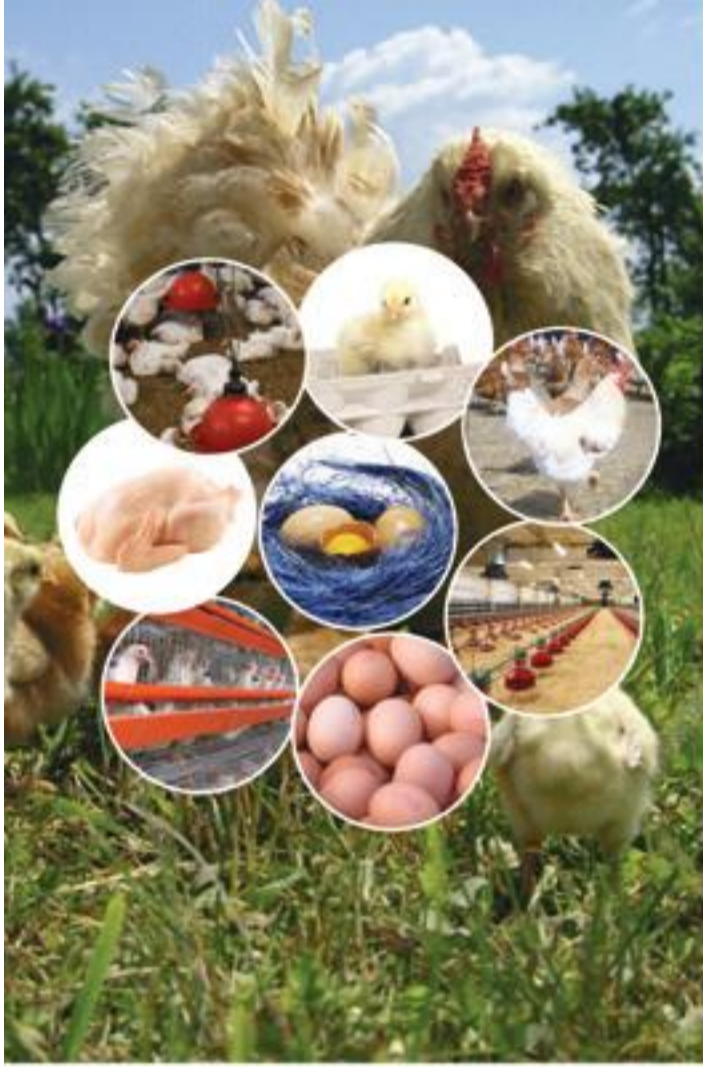
- Güvenilir ve doğru inek verisi toplama...
- Gelişmiş rapor ve grafikler...
- Detaylı veritabanı sorgulama...
- İhtiyaçlara uyarılanan esnek yapı...
- Basit, verimli ve hatasız sağımhane yönetimi...

bereket
SAĞIM SİSTEMLERİ

tarımak

Tarımak Tarım Makinaları
Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Telefon : 0.224.215.39.80
www.tarimak.com

Üretenler tedarikçileri ile buluşuyor



ANADOLU TAVUKÇULUK
Tavukçuluk Teknolojileri ve
Yumurta Endüstrisi Fuarı



ANADOLU HAYVANCILIK
Hayvancılık Teknolojileri,
Et ve Süt Endüstrisi Fuarı



ANADOLU TARIM
Tarım Makineleri ve
Tarım Endüstrisi Fuarı

28-31 Ekim 2010

EXPO TR83 FUAR MERKEZİ
Çorum / TÜRKİYE

Organizasyon

EXPO TR83

Destekleyen



BU FUAR 5174 SAYILI KANUN GEREĞİNCE TÜRKİYE ODALAR VE
BORSALAR BİRLİĞİ (TOBB) İZİNİ İLE DÜZENLENMEKTEDİR.

TR83 FUARCILIK A.Ş.

Karakeçili - ÇORUM

Tel: 0364 223 13 24 - 223 13 25 - 223 13 26 - 223 13 27 Faks: 0364 223 13 28

www.expotr83.com

info@expotr83.com

Bu yemler, süt ineklerinin yem karışımlarıyla sınırlanmalıdır

Süt ineklerini beslerken bazı yemleri sınırlamak yerinde bir davranıştır. Lezzet, yüksek katı ve sıvı yağ içeriği ve bazı besinlerde dengesizlik problemleriyle karşılaşılabilir. Bu sınırlamaları bilmek problemlerin ortaya çıkmasını önleyebilir. Ayrıca, verilen besinlerin tipine ve miktarına bakılmadan maksimum miktar kullanıldığı takdirde bu yemlerden bazılarının kombinasyonu problem yaratabilir. İşte bu aşamada, yemin maliyetini hesaba katarak optimum ilişkileri değerlendirme konusunda beslenme uzmanınızın rolü önemli olabilir. Aşağıdakilerin optimum değil maksimum miktarlar olduğunu unutmayın.

Üre, protein yapısında olmayan bir azottur ve %28,1 ham protein içerir. Kullanım ve gerçek proteine dönüşüm işkembe mikroorganizmalarıyla birleşme yoluyla olmalıdır. Aşırı miktarlar ineklerin ölmesine sebep olabilir; bu yüzden rasyona aşırı ilaveden kaçınılması önemlidir. Ayrıca, yeşillik ve ot gibi amonyaklı yemlerle üre kullanılmamalıdır. Üre, bazı diyetlerde bulunamayan ucuz bir çözümler azot kaynağıdır.

Balık unu ve kan unu, üretim için sınırlayıcı amino asitleri temin etme girişimiyle yem karışımlarına ilave edilir. Yüksek katkı karışım oranlarında lezzetli değildir. Balık unu, ayrıca, tavsiye edilen miktarların üzerinde yedirilirse süt yağını da azaltır. Her ikisi de nispeten pahalı protein kaynaklarıdır ve selektif olarak kullanılmalıdır.

Hayvansal yağ, doymuş bir yağdır ve yoğun enerji kaynağıdır. Yüksek yağ seviyeleri işkembe lif sindirimine müdahale ettiğinden, önemli miktarda yağ içeren yemler sınırlanmalıdır. Mısır veya soya yağı gibi doymamış yağlar, geviş getiren hayvanların yem karışımlarında serbest formda kullanılmamalıdır. Yağ tohumları (soya fasulyesi ve pamuk tohumu) belirli oranlarda yedirilmelidir.

Melas, şeker formunda enerji verir. Şekerler işkembe hızla fermente olduğundan aşırı miktarlar yedirilmemelidir, işkembe asidik hale gelebilir. Karışımın % 6'sında veya 0,9 kg/inek/gün'de, başka şeker kaynakları kullanılmadığı sürece problem olmamalıdır. Molaslar çoğu kez lezzeti arttırmak için kullanılır.

Hem fıstık kabuğunun, hem de firincilik sanayi yan ürünlerinin yem olarak kullanılması güç olabilir. Fıstık kabukları tüy gibidir ve genelde torbalanır. Hamur artıkları plastik ambalaj

laj içinde olabilir. Her iki yemin de kullanımı bir miktar elle yemleme gerektirebilir. Fıstık kabuklarında sığır için enerji kaynağı olabilecek bir miktar yağ vardır. Tanin içeriği kabukların protein sindirilebilirliğini azaltır. Hamur artıkları nişasta temin edebilir ve yem karışımındaki bazı tahılların yerini alabilir.

Soya kabukları veya parçaları, sindirilebilir selüloz kaynağıdır. Mandıra yemlerinde nişastanın veya tahılların yerini alabilir. Aşırı miktarlarda kullanılmadıkça yem selülozunun yerini almamalıdır. Soya kabukları saman gibi çiğneme ve geviş getirmeyi teşvik etmez. Kepek, protein ve enerji açısından orta düzeydedir.

Karışımardaki yüksek seviyeler düşük enerji konsantrasyonuna ve düşük süt üretimine sebep olabilir.

Pamuk tohumu ve kabuklu tohumlar, kaba yemin bir kısmının yerini alabilir, çünkü çiğnemeyi ve geviş getirmeyi teşvik ederler. Her ikisi de nispeten yüksek selüloz seviyesine sahiptir. Pamuk tohumu kabukları, başka yemlerle birlikte yedirildiğinde yem tüketimini teşvik eder. Kabuklu tohumlarda %20 yağ bulunur ve yemde aşırı yağ önlemek için sınırlanmalıdır. Ayrıca, gosipol zehirlenmesi riskini ortadan kaldırmak için pamuk tohumu ürünleri (kabuklu tohumlar, küspe ve kabuk) da sınırlanmalıdır.

Kızartılmış (Roasted) soya fasulyesi, özellikle geviş getirmeyen hayvanlar için çiğ, işlenmemiş fasulyeden daha yararlıdır. Soya tohumları, pamuk tohumunun aksine yedirilmeden önce merdanede ezilmeli veya kırılmalıdır. Soya fasulyesinde % 20 yağ ve yüksek enerji bulunur. Ayrıca, ısıtma işlemi işkembe dirençli proteini artırır, fakat aşırı pisirme sindirilemez proteine sebep olabilir. Bu nedenle, ısıtma veya kızartma(roasting) kontrol altında olmalıdır.

Bira mayası ve distile yan ürünleri, kuru veya yaş olarak yedirilebilir. Kurutma prosesi işkembe dirençli proteini artırır. Bu ürünlerde düşük oranda nişasta bulunur, çünkü nişasta fermentasyon prosesinde kullanılır. Geriye kalan genelde protein ve selülozdur. Damıtık içki tahıllarında %10 yağ bulunabilir ve mayalı içki tahıllarından daha yüksek enerji sağlar. Mayalı içki tahılları enerji içeriği açısından daha çok mısır yaprağına benzer.

Mısır glütenu yemi, mısır şurubu imalatının bir yan ürünüdür. Bu yemde çoğunlukla işkembe ayırışan protein bulunur ve işkembe dirençli protein

Charles C. Stallings, Ph.D.
Süt Ürünleri ve Beslenme Uzmanı
Virginia Tech, Blacksburg, Virginia, ABD
cstallin@vt.edu

	konsentrat %	kg / inek gün	kg/100 kg Vucut Ag.(BW)
Üre	1,5	0,2	0,03
Balık unu	3	0,5	0,08
Kan unu	3	0,5	0,08
Hayvansal yağ	4	0,7	0,12
Melas, kuru	6	0,9	0,15
Fıstık kabuğu	-	1,8	0,3
Firincilik sanayi yan ürünleri	-	1,8	0,3
Soya kabuğu	20	2,3	0,4
Kepek	20	2,3	0,4
Pamuk tohumu kabuğu	20	2,3	0,4
Kabuklu pamuk tohumu	-	3,2	0,5
Kızartılmış (Roasted) soya fasulyesi, merdaneye ezilmiş	25	3,2	0,5
Bira mayası, kuru	25	3,2	0,5
Damıtık bira mayası, kuru	25	3,2	0,5
Turunçgil posası, kuru	-	3,6	0,6
Pancar posası, kuru	-	3,6	0,6
Mısır glütenu yemi	30	4,5	0,8
Pancar posası, yaş	-	10	1,7
Bira mayası posası, yaş	-	14	2,3

kaynağı olarak düşünülmez. Enerjisi bazı tahıllarla aynıdır. Mısır glütenu yemi, yem karışımlarında kullanım için genelde ekonomik bir yemdir. Turunçgil posası, sindirilebilir lif kaynağıdır ve yem karışımlarına hacim katar. Ayrıca, kaba yem selülozunun bir kısmının yerini alabilir, fakat protein içeriği açısından nispeten zayıftır. Pancar posası, mükemmel bir sindirilebilir selüloz kaynağı olabilir ve yem karışımlarındaki kaba yem selülozunun bir kısmının yerini alabilir. Kuru veya yaş olarak yedirilebilir. Protein ve enerji içeriği mısır yapraklarından biraz daha yüksektir.

Bu yemlerin kombinasyonları kullanıldığında uygulanması gereken maksimum düzey belirsizleşir. Genelde, bu yemlerin kombinasyonlarını yem karışımlarının kuru maddesinin %25'iyle sınırlayabilirsiniz. Bazı yemler için bu aşırı olabilir. Örneğin, soya fasulyesi ve pamuk tohumu bu maksimum düzeyde birlikte yedirilseydi 6,4 kg yedirilecekti ve bu da 1,3 kg yağ içerecekti. Bunun aşırı olduğu açıktır. Her bir yemin karışıma katkısını bilin ve diğer bileşenlerle dengeli miktarlarda kullanın. Maliyet tabii ki dikkate alınması gereken bir husustur fakat tek başına düşünülmemelidir. ■

Düzeltilme



Tüsedad dergisinin ocak sayısında, Çelik Çesa ve Matlı A.Ş. sponsorluğunda yapılan Tüsedad 9. Eğitim Semineri'nin değerlendirme yazısını Kurucu Başkanımız Sayın Aysun Sökmen'in kaleminden keyifle okuduk.

Dizgi aşamasında yapılan hatadan dolayı yazının resmi yanlış çıkmış ve Sayın Aysun Sökmen'in adı yazılmamıştır. Okuyucularımızdan ve Kurucu Başkanımız Sayın Aysun Sökmen'in affına sığınarak, yayınlanmayan toplantı resmini yeniden yayınlıyoruz. ■

TÜSEDAD DERGİ GRUBU

Sektörün sesi TÜSEDAD'da siz de olun

Derneğimiz TÜSEDAD'ın tanıtımı ve sektörümüzde faaliyet gösteren firmalarla daha yakın bir işbirliği içerisinde olabilmek amacıyla düzenlemiş olduğumuz tanıtım paketimiz çok ilgi görmüş ve birçok firma bu pakete iştirak etmiştir. Başarıyla çıkartmış olduğumuz TÜSEDAD Dergimize ilan vermek için çok talep almış bulunmaktayız. Sadece dergi ilanı vermek isteyen firmalar için aşağıda dergi reklam bedelleri belirtilmiştir. Göstermiş olduğunuz ilgiye teşekkür eder çalışmalarınızda başarılar dileriz.

Bir sayı ya da 6 sayılı blok reklam satışı yapılacak olup, ön görülen satış bedelleri;

Arka kapak

1 SAYI 2.000 TL + KDV
6 SAYI 1.500 TL x 6 = 9.000 TL + KDV

Ön-Arka kapak içi

1 SAYI 1.500 TL + KDV
6 SAYI 1.250 TL + KDV = 7.500 TL + KDV

İç sayfalarda tam sayfa

1 SAYI 1.250 TL + KDV
6 SAYI 1.000 TL + KDV = 6.000 TL + KDV

İç sayfalarda yarım sayfa

1 SAYI 750 TL + KDV
6 SAYI 500 TL + KDV = 3.000 TL + KDV

Atilla CELEP
TÜSEDAD Genel Sekreteri



TÜSEDAD Üye Başvuru Formu

Başvuru Tarihi: _____

Tüzel Kişi ise

İşletmenin Adı : _____

Vergi Dairesi / No : _____

İşletmenin Adresi : _____

Telefon : _____ Cep : _____

Faks : _____ E-Mail : _____

Şirket Adına Vekil Tayin Edilen Kişinin Adı Soyadı : _____

Görevi : _____

TC Kimlik Numarası : _____

Diğer Önemli Bilgi ve Notlar : _____

İşletme Bilgileri

Mevcut Hayvan Kapasitesi : _____

Mevcut Sağmal Sayısı : _____

Hedeflenen Sağmal Sayısı : _____

Günlük Süt Üretim Miktarı : _____

Hedeflenen Süt Üretim Kapasitesi : _____

İşletmeniz için gelecekte ulaşmak istediğiniz kapasite hedefiniz nedir? Bu hedefe ne kadar zamanda ulaşmayı planlıyorsunuz?

TÜSEDAD (Tüm Süt, Et ve Damızlık Sığır Yetiştiricileri Derneği)

Abide-i Hürriyet Cad. Arpa Suyu Sk. Dikra Apt. No: 4, D: 3, 34380 Şişli / İSTANBUL

Tel: (0212) 219 07 77 Faks: (0212) 219 07 78 tusedad@tusedad.org www.tusedad.org



Tüm Süt, Et ve Damızlık Sığır Yetiştiricileri
Derneği (TÜSEDAD) Yayın Kurulu

N. ADNAN YILDIZ
ATILLA CELEP
NEJAT DEVECİ

EREM Yayıncılık ve Tanıtım Hiz. Ltd. Şti.
adına Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
ÖZHAN EREM

Editör

Fatma Ç. BAYRAMOĞLU

Reklam Koordinatörü
Tuğçe NAROĞLU

Görsel Yönetmen
Kerem ASLAN

Halkla İlişkiler
Özlem SARAÇ

Baskı

EKSPRESS BASKI A.Ş.
(0212) 282 52 00



EREM Yayıncılık ve Tanıtım Hiz. Ltd. Şti.

Eski Büyükdere Cad. No: 75
34460 Maslak / İSTANBUL

Tel: (0212) 346 26 26 Fax: (0212) 346 26 60

www.ereyayincilik.com

Yerel Süreli Yayın
2 Ayda Bir Yayınlanır

Deniz'den yepyeni bir yatırım fırsatı: **Tarım⁺**



Geleceğin yatırım alanları Örtü Altı Tarım, Meyvecilik ve Süt Sığırcılığı ile siz de kazanmak ister misiniz? O halde Tarım⁺ tam size göre. Finansal destekten ürünlerinizin pazarlanmasına, hatta proje danışmanlığına kadar ihtiyaç duyacağınız her türlü hizmet bu pakette.

www.tarimplus.com.tr - tarimplus@denizbank.com

DenizBank 

www.denizbank.com | 444 6 800

DEXIA

KOBİ'YE MÜJDE!

Ziraat Tarımsal Sanayi Kredi
Paketiyle küçükten büyüğe...

"Tarımsal Sanayi İşletmeler KOBİ Kredi Paketi" ile kampanyalı KOBİ kredilerimizden faydalanabilir, POS Cihazı, Otomatik Ödeme Talimatı, İnternet Bankacılığı ürünlerimizden en az 1 tanesini aktif olarak kullanabilir ve 48 aya varan vadelerle kullanacağınız KOBİ kredilerinde ekstra faiz indiriminden yararlanabilirsiniz. Siz de Ziraat'e gelin, bu fırsatı kaçırmayın!



T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş.